

YOKAI 妖怪

JAPANSKA VÄSEN

ÅRSREDOVISNING 2024

Människan har i alla tider sökt förklaringar till underliga fenomen, märkliga drömmar eller känslan av en osynlig närvaro. Inom japansk folktro pratas det då om Yokai. Utställningen *Yokai - Japanska väsen* öppnade på Etnografiska museet i september 2024. Den kommer även att visas på Världskulturmuseet i Göteborg.

VÄRLDSKULTURMUSEERNA
THE NATIONAL MUSEUMS OF WORLD CULTURE

Innehållsförteckning

1	Förord	4
2	Året i korthet	5
3	Resultatredovisning	6
3.1	Måluppfyllelse och resultat	6
3.2	Publik verksamhet	6
3.2.1	Publik verksamhet 2024	7
3.2.2	Volymer	27
3.2.3	Resultatbedömning	31
3.3	Samlingsförvaltning	33
3.3.1	Samlingsförvaltning 2024	33
3.3.2	Volymer	39
3.3.3	Resultatbedömning	40
3.4	Kunskapsuppbyggnad	42
3.4.1	Kunskapsuppbyggnad 2024	42
3.4.2	Volymer	44
3.4.3	Resultatbedömning	45
3.5	Digital utveckling och ny teknik	46
3.5.1	Digital utveckling och ny teknik 2024	46
3.5.2	Resultatbedömning	46
3.6	Samverkan	47
3.6.1	Samverkan 2024	47
3.6.2	Volymer	49
3.6.3	Resultatbedömning	49
3.7	Hållbar utveckling	49
3.7.1	Hållbar utveckling 2024	50
3.7.2	Volymer	52
3.7.3	Resultatbedömning	52
3.8	Organisation och kompetensförsörjning	53
3.8.1	Organisation och kompetensförsörjning 2024	53
3.8.2	Volymer	55
3.8.3	Resultatbedömning	55
3.9	Lokaler	56
3.10	Medverkans- och utställningsersättning	56
3.11	Avgifts- och bidragsfinansierad verksamhet	57
4	Finansiell redovisning	58
4.1	Ekonomiskt resultat och ställning	58

4.2	Resultaträkning	59
4.3	Balansräkning.....	60
4.4	Anslagsredovisning	62
4.5	Tilläggsupplysningar och noter	63
4.6	Väsentliga uppgifter.....	72
5	Årsredovisningens undertecknande	73

1 Förord

Under senare år har frågor om kulturarvets roll och betydelse placerats allt högre på den samhällseliga agendan. Det kan röra sig om såväl direkta hot och förstörelse av kulturarv i samband med väpnande konflikter, som återlämnande frågor eller vilka som ska ha tolkningsföreträde till betydelsen av de samlingar museer förvaltar. Samlingens karaktär gör att Världskulturmuseerna befinner sig mitt i dessa samtal, utmaningar och möjligheter.

Den publika verksamheten har under året påverkats av de större underhållsprojekt Statens fastighetsverk genomför på framför allt Östasiatiska museet och Etnografiska museet. Det förstnämnda stängdes för publik efter första kvartalet på grund av ett hissbyte och kommer hålla stängt till hösten 2026 för att möjliggöra förnyelse av delar av utbudet. Etnografiska har varit öppet för publik, men erbjudandet till besökarna har varierat på grund av temporära stängningar av olika utställningar.

FoU-verksamheten står fortsatt stark och antalet ansökningar till olika fonder har ökat utifrån ambitionen att bredda finansieringen. Världskulturmuseernas personal är efterfrågad i olika sammanhang och samverkan med civilsamhälle, museer och universitet utvecklas kontinuerligt, såväl nationellt som internationellt. Ett centralt exempel är de fruktbara dialoger och kunskapsprojekt som springer ur olika återlämnandeärenden.

Myndigheten har under året fortsatt att planera åtgärder att genomföra i händelse av höjd beredskap. De föremål, arkivhandlingar och böcker som ska prioriteras har identifierats och evakueringsplaner för respektive föremålsmagasin är under utarbetande. En central del i detta arbete är förbättrad uppordning och digital spårbarhet, processer som stimulerats och utvecklats genom den anslagsförstärkning som erhållits för ändamålet.

2024 har varit ett ekonomiskt ansträngt år på grund av inflationens påverkan på driftskostnader samt ökade hyres- och räntekostnader. Myndigheten har därför tvingats till besparingsinsatser på såväl drift- som personalsidan och ett fortsatt nyttjande av anslagskrediten.

I mars fattade ledningen beslut att utifrån resursskäl pausa ytterligare utredning av olika lokaliseringalternativ för myndighetens verksamhet i Stockholm. Bedömningen är att Världskulturmuseerna under överskådlig tid kommer fortsätta att verka i de befintliga museibyggnaderna. Som en konsekvens har ett intensivt arbete inletts med att utveckla nytt basutbud på samtliga tre museer. Arbetet är omfattande och kommer innebära betydande investeringskostnader. Samtidigt skapar det stora möjligheter att erbjuda besökarna nya, relevanta, lärande och lustfyllda upplevelser under kommande år.

I en omvärld som präglas av ökad nationalism och isolationism är Världskulturmuseernas förmåga att bidra till kunskap och stimulera nyfikenhet och öppenhet för världen viktigare än någonsin. I detta arbete behövs lyhördhet och ödmjukhet inför museernas och samlingarnas historia, men också förankring och integritet i relation till den vetenskapliga kunskapstradition som är grunden för vår trovärdighet.

Göteborg 10 februari 2025

Karl Magnusson
Vik. Överintendent

2 Året i korthet

Världskulturmuseerna har under året 2024

- haft 270 000 verksamhetsbesökare och 480 000 anläggningsbesökare
- ökat skolprogrammen med drygt 30 procent
- utvecklat de digitala online-programmen som nått elever över hela landet
- öppnat utställningen *Yokai - japanska väsen* på Etnografiska museet, vilken framför allt lockat målgruppen ungdomar och unga vuxna
- öppnat tre utställningar på Medelhavsmuseet; *Habibi - the Revolutions of Love*, *Nakba - palestinska berättelser från 1948* samt *Egyptens judar*
- öppnat etapp två av basutställningen *Existens* på Världskulturmuseet
- genom erhållit stöd från Riksbankens jubileumsfond påbörjat projektet *Att väcka föremålen till liv - och utmana museernas koloniala historier*, vilket involverar alla myndighetens fyra museer
- inlett ett genomgripande arbete med att etablera ett nytt basutbud på myndighetens museer i Stockholm
- uppdaterat utställningen *Tillbaka till Benin* med anledning av att regeringen, efter myndighetens hemställan, beslutat att tillåta återlämnande av 39 föremål ur samlingen
- utvecklat konceptet *AW på museet* på Världskulturmuseet
- inlett samarbeten och utvecklat samverkan med en rad nationella och internationella universitet, museer, organisationer, föreningar och enskilda kulturarvsaktörer
- intensifierat arbetet med digitalisering av samlingarna och lagt en bas för fortsatt utveckling inom området
- genomfört krigsplacering av personal utifrån beslutad organisation i händelse av höjd beredskap
- fortsatt arbetet med planer för undanförsel av föremålssamlingar samt andra beredskapsåtgärder.

3 Resultatredovisning

3.1 Måluppfyllelse och resultat

I resultatredovisningen för 2024 redovisas verksamhetens måluppfyllelse och resultat utifrån myndighetens uppdrag och utifrån i förväg identifierade resultatindikatorer. Ett antal indikatorer har valts ut för respektive verksamhetsområde. Exempel på frågor som myndigheten ställt är: blev resultatet som förväntat och vad är ett gott resultat för olika delar av verksamheten? Vidare har myndigheten diskuterat hur väl den genomförda verksamhetens resultat uppfyller målen.

I föreliggande resultatredovisning har myndigheten, med resultatindikatorerna som grund, gjort en bedömning av årets resultat.

Intäkter och kostnader (tkr)	2024			2023			2022		
	Anslag	Övriga intäkter	Kostnader	Anslag	Övriga intäkter	Kostnader	Anslag	Övriga intäkter	Kostnader
Verksamhetsområde									
Publik verksamhet	168 139	22 719	192 285	161 359	27 118	188 861	169 007	14 349	183 113
Samlingsförvaltning	35 090	6 058	41 148	32 763	1 948	34 710	31 973	1 593	33 827
Kunskapsuppbyggnad	1 041	2 082	3 123	525	1 051	1 576	497	995	1 492
Digital utveckling och ny teknik	1 977		1 977	2 551		2 551	2 305	0	2 305
Samverkan	1 974	1 866	2 799	2 122	4 244	6 366	2 236	4 471	6 707
Hållbar utveckling	1 065		1 065	1 223		1 223	1 442	0	1 442
Summa	209 287	32 725	242 398	200 543	34 361	235 287	207 460	21 408	228 886
Summa intäkter			242 012			234 904			228 867
Summa kostnader			242 398			235 288			228 887
Årets kapitalförändring			- 386			-384			-19

3.2 Publik verksamhet

Uppdrag:

Enligt Förordning (2007:1185) med instruktion för Statens museer för världskultur:

Statens museer för världskultur har till uppgift att visa och levandegöra kulturer i världen med utgångspunkt i de samlingar som myndigheten förvaltar. Myndigheten ska verka för att dess verksamhet ska vara en angelägenhet för alla människor i samhället. Myndigheten ska dokumentera och belysa kulturers yttringar och villkor historiskt och i samtiden. Myndigheten ska främja tvärvetenskaplig kunskapsbildning och publik verksamhet i olika former. Myndigheten ska göra samlingarna tillgängliga för allmänheten och i det syftet bedriva utställningsverksamhet, pedagogisk verksamhet och annan förmedlingsverksamhet.

Resultatindikatorer avseende publik verksamhet

Den publika verksamheten ska bidra till att

- nå fler och nya besökare
- nå en hög andel besökande barn och ungdomar (under 19 år)
- nå besökare från hela landet.

3.2.1 Publik verksamhet 2024

3.2.1.1 Nya målgrupper

Uppdrag:

Myndigheten ska med utgångspunkt i 7 § museilagen redovisa utvecklingen av sitt arbete med att utvidga sina målgrupper och nå nya besökare. Myndigheten ska vidare redovisa vilka effekter detta arbete har resulterat i. (Regleringsbrev för budgetåret 2024)

Redovisning av utvecklingen av myndighetens arbete med att utvidga målgrupper och nå nya besökare samt vilka effekter detta arbete har resulterat i (återrapporteringskrav)

Myndigheten har arbetat aktivt för att nå nya besökare och målgrupper genom utställnings- och programverksamhet, kunskapsuppbyggnad, digitala satsningar samt en bred samverkan med det omgivande samhället.

I rapporten *Att bredda deltagandet i kulturlivet - Hinder och möjligheter* (kulturanalys.se) identifieras fyra huvudsakliga dimensioner för att beskriva och analysera deltagandemålet för det nationella kulturpolitiska målet "alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet". (prop. 2009/10:3, s. 26). Dessa fyra dimensioner är ändamålsenliga som utgångspunkt när det gäller att beskriva arbetet med att utvidga målgrupper och att nå nya besökare.

1. Att ta del av - att alla ska ha möjlighet att ta del av ett kulturutbud som präglas av mångfald och hög kvalitet.

Genom val av ett publikt utbud som nya målgrupper upplever relevant har Världskulturmuseerna fortsatt bredda målgrupperna. Ett exempel är utställningen *Habibi - the Revolutions of Love* på Medelhavsmuseet, ett samarbete med Institute de Monde Arabe i Paris. Med samtida konstnärer från arabvärlden samt från Iran och Afghanistan, vilka utmanar könsnormer och kroppens relation till det offentliga rummet, skapades ett stort intresse för utställningen. Tillsammans med de två mindre utställningarna *Nakba - Palestinska berättelser från 1948* och *Egyptens judar*, har det publika utbudet på Medelhavsmuseet kompletterats med narrativ och geografiska områden som ger fler perspektiv på regionens samtida historia. Resultatet har bland annat blivit ett ökat intresse för visningar, särskilt från skolor.

Utställningen *Habibi* bokades till exempel vid 60 tillfällen av grupper på högstadies- och gymnasienivå, vilket gjorde att programmet stod för cirka 40 procent av bokningarna för åldersgruppen under 19 år på Medelhavsmuseet.

Habibi har också kompletterats med en bred och omfattande programverksamhet, ofta i samarbete med andra organisationer, vilket ytterligare breddar målgrupper och bidrar till nya besökarkategorier. Motsvarande arbete har även genomförts inom ramen för både utställningarna *Nakba* och *Egyptens judar*, för att ytterligare fördjupa kunskaper och tematik.

Museernas kostnadsfria evenemang, som ofta kopplas till evenemang i andras regi, däribland Kulturnatten som arrangeras av Stockholms stad, har också bidragit till att nya målgrupper kunnat nås. Ett rikt varierat utbud kan skapa nyfikenhet och intresse för att ytterligare fördjupa sig i det museerna erbjuder. Detta har också varit tanken bakom ett nytt koncept på Världskulturmuseet - AW på museet - som i samband med utställningsöppningar erbjuder en varierad programverksamhet som passar både etablerade och nya målgrupper. Intresset har varit stort och innebär också ett metodutvecklingsarbete för att hitta ytterligare

former för att erbjuda program som speglar museets bredd.

Utställningen *Yokai - Japanska väsen*, på Etnografiska museet, har genom att skapa en historisk båge från de tidiga återgivningarna av Yokai till dagens anime och spel intresserat målgruppen ungdomar och unga vuxna, en målgrupp som vanligtvis är svår att nå.

Myndighetens arbete inom ramen för det som benämns som Livslångt lärande, det vill säga den del av den pedagogiska verksamheten som riktar sig till grupper utanför skolan, bidrar också till en fördjupning av utställningstematiken. Den omfattar både hantverkskurser, fritt skapande och möjlighet att koppla teman i utställningarna med nya kunskaper. För att nå en museiovan publik har Världskulturmuseet i Göteborg samarbetat med flera strategiska partners som har nära kontakt med den målgruppen. Detta har skapat möjlighet för deltagarna att gå från ett enskilt besök till en långsiktig relation med museet.

Utställningen *Existens* på Världskulturmuseet har med sina fortsatta delöppningar och sitt involverade fokusgruppsarbete lockat den primära målgruppen unga samt unga vuxna, 13–25 år.

Skolbesöken i Stockholm har, trots stängning av Östasiatiska museet och höstens återinförda avgifter för skolbesök, ökat med 30 procent. De digitala skolprogrammen ökade också stort, dock från en låg nivå på 22 år 2023 till 112.

2. Eget skapande - att alla ska ha möjlighet att få utlopp för sina skapande förmågor (skapa kultur).

Genom att erbjuda ett brett utbud av skapande aktiviteter, såväl i workshoppar, kurser och program som i utställningar, ges möjligheter till eget skapande. I utställningen *Gläntan* på Världskulturmuseet som utvecklats i samverkan med forskningsprojektet MISK (musik, interaktiv design, sinnesstimulering och kvalitet) och i samarbete med Eldorado Resurscenter för gravt funktionsvarierade, ges besökare med större kommunikativa, fysiska och kognitiva funktionsnedsättningar möjlighet att skapa musik, ljud och ljus i rummet, på egna villkor.

Det fria skapandet har en given plats i museernas verksamhet genom att lyfta fram andra aspekter av kulturarv, och i verkstäderna finns möjlighet att prova på olika typer av hantverk och kreativt skapande. På Etnografiska museet har verksamheten förstärkts via utveckling av nya kurser från stora delar av världen, exempelvis i sommarens *Ateljé Världen*, då ett flertal aktiviteter varvades. Kopplingarna till museets samlingar förstärktes också genom det nya konceptet.

3. Försörja - att det ska vara möjligt att verka och förkovra sig professionellt (arbeta och försörja sig) som kulturskapare i hela landet.

Genom att anlita föreläsare, kursinstruktörer, konstnärer, författare, musiker med flera från olika delar av landet samt med olika erfarenheter och bakgrund bidrar Världskulturmuseerna till möjligheter att försörja sig som kulturskapare i hela landet. Både kursledare inom hantverk och föreläsare med kunskaper i utvald tematik möjliggör en viktig länk mellan museerna och professionella kultur- och konstutövare. Även inom programverksamheten ges möjlighet för professionella kulturskapare att delta i verksamheten och nå en ny publik.

Myndigheten gick under 2024 även ut med ett "Open Call" till konstnärer för gestaltungsarbeten inom projektet om våra koloniala historier, vilket resulterat i nya konstnärliga uppdrag.

4. Påverka - att det ska finnas möjligheter till inflytande över kulturlivets och kulturpolitikens utformning (påverka beslutsprocesser på kulturområdet).

Genom de samskapande processer som genomförs inom ramen för olika projekt, exempelvis *Afrika pågår*, bidrar Världskulturmuseerna till möjligheter till påverkan och inflytande inom kulturområdet. När samlingarna aktiveras i dialog med urfolk, andra representanter för de geografiska områden från vilka föremålen kommer samt diasporagrupper, breddas deltagandet vilket bidrar till ökad kunskap samt fler relevanta tolkningar och perspektiv. På motsvarande sätt bidrar det löpande fokusgruppsarbete som sker i samband med olika utställningsprojekt, exempelvis i arbetet med en kommande barnutställning på Etnografiska museet, där ett flertal barngrupper från både förort och innerstad, involverats för att påverka utställningens utformning. Ytterligare ett exempel är Världskulturmuseets samarbete med Eldorado Resurscenter, som arbetar med aktivitet, kunskap och kultur för gravt funktionsvarierade.

En stor del av myndighetens programverksamhet sker i samverkan med externa grupper och organisationer, vilket bidrar till ett utökat målgruppsarbete. Den fångar även upp partners som tidigare varit engagerade i utställnings- eller samlingsarbetet, vilket bidrar till en kontinuitet i dialogen med mål- och intressentgrupper. Att samarbeta utanför museernas fysiska platser ger även det möjlighet att nå nya grupper, vilket till exempel gäller samarbetet med Närcom, Stockholms Kulturfestival, Tranströmerbiblioteket och andra institutioner. Ett annat exempel är myndighetens Pop-up utställning om demokrati som sedan 2023 turnerar på bibliotek runt om i landet.

Digitala satsningar, lärresurser och koncept

Byggademokrati.se är en digital lärresurs producerad av Världskulturmuseerna i samarbete med Varities of Democracy, Göteborgs universitet, som ett led i ett större FoU-projekt med stöd av Riksantikvarieämbetet. Genom att föra samman personliga demokratiberättelser från olika delar av världen med forskning om demokrati, visar byggademokrati.se på hur demokrati kan se olika ut och att demokrati inte är något som kan tas för givet. Under 2024 har byggademokrati.se uppdaterats med aktuell statistik från V-Dem kring demokratins status i världen. Bygga demokratis digitala utbud stärker Världskulturmuseernas långsiktiga demokratiarbete, när högstadie- och gymnasieskolor och används i allt högre utsträckning av skolor över hela landet.

Världskulturmuseerna utvecklade under 2023 den digitala lärresursen *Mexikos minnen*. Under 2024 har myndigheten genom Språklärarnas Riksförbund gjort en riktad insats mot Sveriges alla lärare i spanska, då dessa i hög grad använder materialet. I samarbete med dem har ett fördjupningsmaterial på spanska tillkommit. Under hösten gavs även en föreläsning för studenter i kursen *3D-archeology* vid historiska institutionen, Göteborgs universitet. För att ytterligare nå ut i hela landet pågår produktion av en digital lärresurs om antiken, med planerad lansering under 2025, vilken kommer att komplettera de sedan tidigare lanserade lärresurserna *Bygga demokrati*, *Mexikos minnen*, *Human Nature skola* och *Allt har en historia*. Myndighetens digitala lärresurser finns på Världskulturmuseernas hemsidor och några utvalda finns även på externa digitala plattformar som används i hög utsträckning av skolor. Under året registrerades cirka 28 000 besökare i myndighetens skola-online portal samt cirka 7 500 användare av de lektionsprogram som myndigheten har skapat externt på Stockholmskällan.se samt Sveriges historia.se.

Digital programverksamhet

Myndighetens digitala programutbud minskade under året och podden *Inside the box* pausades. För att trots detta försöka öka räckvidden har flera program i stället filmats och publicerats på myndighetens webbplats.

Virtuella besök till utställningar

De digitala versionerna som finns av myndighetens museer och utställningar via *Google Arts and Culture* har fortsatt att användas vid sidan av egna digitala applikationer av utställningarna *Tillsammans*, *Korsvägar*, *Magasinet*, *Egypten* och *Boro*. Under 2024 ökade även skolornas bokningar av myndighetens online-program, vilka ger virtuella axplock av utställningar och föremål kopplade till teman som forntida Egypten, flodkulturerna, normer, hinduism, buddhism, kolonialism, demokrati och Mexikos historia.

Samlingsbesök och utlån från föremålssamlingen

Det stora antalet samlingsbesök (se avsnitt 3.4.2) bidrar till en kontinuerlig etablering av nya målgrupper. Dialogen med enskilda forskare, studenter och representanter för olika urfolk gör att kunskap och förmedling av myndighetens verksamhet får allt större spridning, såväl nationellt som internationellt. Även utlån från föremålssamlingen bidrar till spridning av verksamheten, vilket ger möjlighet att nå nya målgrupper. Antalet nationella och internationella utlån under året var 38, något högre än föregående år (31), vilket resulterade i totalt 1 580 utlånade objekt (1 410), en ökning med 12 procent.

3.2.1.2 Besöksutveckling

Återrapporteringskrav: Statens museer för världskultur ska redovisa förändringar i besöksutvecklingen i förhållande till tidigare år. (Regleringsbrev för budgetåret 2024)

Med besök avses dels fysiska, dels digitala besök. Besökarna utgörs av en rad olika grupper, såsom besökare till utställningar, programverksamhet, konferenser och event, pedagogisk verksamhet, webbplats och bloggar samt till museernas butiker och restauranger. De optiska räknarna vid museernas entréer räknar samtliga inpasseringar och visar myndighetens anläggningsbesök. Myndighetens verksamhetsbesök räknas via ett biljett- och kassasystem. Digitala besök räknas i antal besök till myndighetens föremålsdatabaser, webbplatser och bloggar, antal följare på *Instagram*, *Facebook*, *X* och *LinkedIn* samt antal visningar på *Youtube*.

Världskulturmuseerna genomför löpande kvalitativa besöksundersökningar, där bland annat kundnöjdheten mäts. Myndigheten mäter även medial uppmärksamhet i antal medieinslag samt annonsvärde via en bevakningstjänst.

Resultatindikatorer avseende besöksutveckling

Verksamheten ska sträva efter

- ökat antal nya samt återkommande verksamhetsbesökare (publikundersökningar)
- ökat antal unika samt återkommande besökare på myndighetens webbplats (aktuellt analysverktyg)
- ökat antal besökare och engagemang i myndighetens sociala kanaler (aktuellt analysverktyg)
- ökat antal besökare till magasin/samlingar (fysiska besök, databas, aktuellt analysverktyg: forskarbesök, besök på webb)
- att få fler anläggningsbesökare att även bli verksamhetsbesökare
- att få fler besökare att vilja rekommendera verksamheten (publikundersökningar, Netigate).

Besöksutveckling 2024

Förändringar i besöksutvecklingen i förhållande till tidigare år (återrapporteringskrav)

Verksamhets- och anläggningsbesök

Myndighetens museer hade sammantaget 269 691 verksamhetsbesökare under året, en minskning med 5 789 besökare (2 procent) jämfört med föregående år (275 480).

Anläggningsbesöken uppgick till 481 220, en minskning med 37 779 besök (7 procent) jämfört med föregående år (518 999).

Målsättningen att *andelen* verksamhetsbesök i förhållande till antalet anläggningsbesök ska öka uppnåddes. Sammantaget ökade andelen med tre procentenheter från 53 till 56 procent (64 till 53). Andelen förstagångsbesökare var i nivå med föregående år och utgjorde 48 procent av det totala antalet besökare (48). Andelen *återkommande* verksamhetsbesökare ökade relaterat till antalet förstagångsbesökare.

Besök i samlingarna

Under året togs 790 samlingsbesök emot, något fler jämfört med föregående år (754).

Antalet externa fysiska besökare till myndighetens bibliotek var 67 personer, nära en halvering jämfört med 2023 (139).

Digitala besök till samlingarna

Antalet utförda frisökningar i myndighetens samlingsdatabas var 65 668, en minskning jämfört med föregående år (80 156). Antalet användare (besökare) var 39 945 vilket också det var en minskning jämfört med föregående år (45 148). Antalet nedladdningar av objekt från *Internet Archive* var 23 743, något fler jämfört med föregående år (23 576). Antalet 3D-modeller i *Sketchfab* ökade med 10 modeller, från 145 till 155. Antalet visningar av modellerna var 21 800, vilket är något färre än föregående år (22 600). Antalet digitala besök till myndighetens bibliotek var 95 284, vilket är mer än en fördubbling jämfört med 2023 (43 138).

För att öka den digitala närvaron fortsatte myndigheten arbetet med att tillgängliggöra material på *Wikimedia*, där antalet filvisningar under året var 3 344 683, en ökning med 452 523 visningar (2 892 160).

Besök på myndighetens webbplats och sociala kanaler

Antalet besökare på myndighetens webbplatser och bloggar ökade med 46 procent, från 752 074 till 1 099 398. Antalet följare på *Facebook*, *Instagram*, *LinkedIn* och *X* ökade med 8 procent, från 104 722 till 113 017. Även antalet visningar på myndighetens *Youtube*-konto ökade, med 67 procent, från 39 293 till 65 701.

Ålder och kön

Åldersfördelningen på de olika museerna skiljer sig åt. *Antalet* unga verksamhetsbesökare var 93 531, en ökning med 4 procent (89 425). *Andelen* barn och unga under 19 år utgjorde sammantaget 34 procent av det totala *antalet* verksamhetsbesökare, något högre jämfört med föregående år (32). Högst *andel* barn och unga hade Världskulturmuseet och Etnografiska museet med 41 respektive 32 procent (36 respektive 34), följt av Medelhavsmuseet med 25 procent (28). Lägst andel hade Östasiatiska museet med 20 procent (19). Östasiatiska museet har dock hållit stängt på grund av ombyggnad under större delen av året.

Hemregion

Besökarna till Världskulturmuseerna kommer i huvudsak från den egna kommunen eller regionen. För museerna i Stockholm kommer cirka 63 procent av besökarna från Stockholmsregionen (42) och för Världskulturmuseet i Göteborg kommer 63 procent från Västra Götalandsregionen (49). Utöver detta finns en spridning över landet. Sammantaget utgjorde andelen internationella besökare till Världskulturmuseerna 11 procent, något lägre än föregående år (17).

Nöjda besökare - många är villiga att rekommendera verksamheten

51 procent av Världskulturmuseernas besökare är *mycket nöjda* med sitt besök. Sammantaget för myndighetens fyra museer är andelen *nöjda och mycket nöjda besökare* 91 procent, vilket är i paritet med föregående år (93). Viljan att rekommendera verksamheten är fortsatt hög.

Se även avsnitt 3.3.1 Samlingsförvaltning samt avsnitt 3.6.1 Samverkan.

3.2.1.3 Utställningar

Den utställningsverksamhet som Världskulturmuseerna bedriver ska attrahera en bred målgrupp och särskilt locka barn och unga. Verksamheten ska vara tillgänglig samt utarbetas genom samverkan och medskapande med externa intressenter.

Inom myndigheten finns ett utställningsråd för beredning av interna och externa utställningsförslag och med flertalet avdelningar representerade.

Resultatindikatorer avseende utställningsverksamheten

Utställningsproduktionerna ska

- aktivt använda samlingen och kunskaper om denna
- involvera relevanta intressentgrupper och samarbeten, som tillför ny kunskap och nya perspektiv
- stimulera ett aktivt lärande i relation till valda målgrupper
- utveckla utställningsmediet.

Myndigheten har under året producerat nya utställningar samt förvaltat och utvecklat de befintliga. Utställningarna kan vara av typen basutställning, tillfällig utställning, pop up-utställning samt vandringsutställning. Världskulturmuseerna har under året haft 19 pågående tillfälliga utställningar, varav 6 nya som öppnat under året, 24 pågående basutställningar och aktiv bas¹-projekt samt 2 pop up-utställningar i drift.

Östasiatiska museet stängde under våren på grund av ombyggnation och väntas öppnas igen 2026. Ombyggnationer i fastigheten på Etnografiska museet har inneburit att vissa utställningar på övre plan temporärt har behövt stängas ned.

¹ Aktiv bas avser inplanerade kontinuerliga och för besökarna märkbara uppdateringar som ökar relevansen och ger möjlighet till ny kunskap och nya upplevelser för besökarna.

Tillfälliga utställningar	Beskrivning	Plats	Period
Gläntan	Ett upplevelserum där besökarna kan påverka ljud och ljus på olika sätt, och med hjälp av kroppen samspela med rummet och med andra besökare. Utställningen väcker besökarnas sinnen, inbjuder till samspel och kan upplevas efter egen förmåga och nyfikenhet. Målgruppen är i första hand besökare med kommunikativa, kognitiva och fysiska funktionsnedsättningar och barn mellan 0 och 6 år. Till utställningen finns ett häfte med bildstöd för kommunikationspartner till en person som gynnas av kommunikationsstöd för att förstå andra eller göra sig förstådd. I tillägg kommer särskilda program utformas och erbjudas för anpassad skola. Utställningen är ett samarbete med MISK-projektet och är delfinansierad av Allmänna arvsfonden.	Världskultur-museet	2024-10-18 -
Ultra - Fotboll och politik vid Medelhavet	En utställning om organiserade fotbollssupportrar, så kallade ultras, som visar dokumentation från Algeriet, Egypten, Tunisien, Marocko, Turkiet, Israel och Palestina, skapade av journalister, fotografer, forskare och filmare. Utställningen tar avstamp i den arabiska våren 2010–2012, då fotbollssupportrar ofta stod i centrum för olika folkliga uppror i Nordafrika och Mellanöstern. Flera händelser tas upp där fotbollsläktaren har varit en särskild plats för politiska krav. Därifrån har samhällskritik kunnat framföras på sätt som varit omöjliga i andra delar av offentligheten. Utställningen visades först på Medelhavsmuseet och har inför öppningen i Göteborg utökats med nya föremål och berättelser.	Världskultur-museet	2023-07-01 - 2025-01-06
Världens spel - A World of Games	En utställning om spel och spelande genom tiderna. 4 000 år gamla brädspel möter dagens spelkultur, och spel från olika delar av världen står sida vid sida. Utställningen berättar om spel som är förbjudna och besökare kan spela kopior av spel ur samlingarna.	Världskultur-museet	2023-04-01 - 2026-05-10
Demokrati finns inte - vi gör den!	En utställning om vikten av demokratiskt engagemang. I utställningen möter du människors personliga demokratiberättelser och föremål som en serie nedslag i tid och rum. Varje person har fått välja ut ett föremål som för just dem symboliserar demokratiskt engagemang.	Världskultur-museet	2022-08-23 - 2024-08-15
Matrix	Utomhusutställning i form av en storskalig markmålning på betongplattorna utanför Världskulturmuseet. Verket är inspirerat av föremål från myndighetens samlingar och utställningen Korsvägar, med syfte att skapa en ny typ av korsväg för möten och interaktivitet. I samarbete med konstnärerna Valeria Montti Colque, Ea ten Kate och Jonathan Josefsson.	Världskultur-museet	2020-05-26 - slutdatum ej fastställt
Ateljé Asien	En utställande verkstad med fokus på japansk paketinslagning och tekniken furushiki, under temat "The gift of giving". Verkstaden startade inför julen 2023, tillsammans med föremål från myndighetens samlingar och där unika japanska originalsabloner från sekelskiftet 1900 togs fram för att trycka mönster på textilier.	Östasiatiska museet	2023-12-02 - 2024-05-06

Egyptens judar	Utställningen visar en ofta förbisedd del av Medelhavsområdets historia. Inlånade föremål, fotografier, text och film berättar om den judiska minoritetens långa historia i Egypten, en resa genom århundraden av judisk närvaro, från medeltiden till fördrivningen under 1950- och 1960-talen. Egyptens judar är uppdelad i fyra kronologiska teman, från medeltidens Fustat – Egyptens första huvudstad - genom de gyllene åren på 1800- och 1900-talen, till fördrivningen av de allra flesta av landets judar under 1950- och 1960-talen. Genom personliga föremål och dokument får besökaren en inblick i judiska familjers framgångar, hopp, förlust och sorg, samt en förståelse för den judiska gruppens bidrag till Kairos kulturliv. Egyptens judar utgör en tillfällig del av museets permanenta utställning om Egypten och är producerad i nära samarbete med Jewish Community of Cairo (JCC) och deras NGO Drop of Milk.	Medelhavs-museet	2024-09-20 - 2025-09-30
Nakba - Palestinska berättelser från 1948	750 000 palestinier drevs på flykt när staten Israel bildades år 1948. Palestinierna kallar fördrivningen al-Nakba - Katastrofen. Ljudutställningen Nakba innehåller några av dessa berättelser, insamlade i östra Jerusalem och på Västbanken, i Libanon, Jordanien, Israel och Sverige. Det är berättelser om maktlöshet och motstånd, om flykt och fördrivning, om hem och om byar som inte längre finns. Men även om drömmar som vägrar att dö. Berättelserna är insamlade av journalisten och författaren Bernt Hermele och visar även ett mindre antal lånade föremål som bär på minnen från Nakba. Berättelserna är upplästa av skådespelare i samarbete med Riksteatern.	Medelhavs-museet	2024-05-16 - 2025-04-20
Habibi - the Revolutions of Love	Med samtida konstnärer från arabvärlden samt från Iran och Afghanistan utmanar utställningen könsnormer och kroppens relation till det offentliga rummet. Genom att synliggöra könsidentiteter och exilberättelser föreställer sig konstnärerna alternativa sätt att leva, i mer inkluderande samhällen. Ett samarbete med Institute de Monde Arabe, Paris.	Medelhavs-museet	2024-02-23 - 2025-02-23
Belonging	Åtta verk av konstnären Michael Rakowitz visas tillsammans med arkeologiska föremål från Mesopotamien ur Världskulturmuseernas samlingar. Konstverken är en del av ett större projekt av Rakowitz som syftar till att rekonstruera de föremål som plundrades på Iraks Nationalmuseum under den amerikanska invasionen av Irak 2003. Utställningen är en del av Ninhursag Tadaros' examensarbete på Masterprogrammet i Curating Art, Stockholms universitet.	Medelhavs-museet	2023-09-30 - 2024-01-14
Videomapping	Valven i Medelhavsmuseets centralhall har väckts till liv och med modern teknik projiceras animationer och 3D föremål från samlingarna i fem scener skapade av videodesignern Per Rydnert.	Medelhavs-museet	2021-10-15 - slutdatum ej fastställt
Palmyra - Hotat kulturarv	Genom ett urval av föremål från Medelhavsmuseets samlingar och en reportagefilm presenteras det antika Palmyra i Syrien och den nuvarande situationen på platsen. Installationen riktar fokus på Palmyra som en kulturlämning hotad av krig och politiskt motiverad förstörelse.	Medelhavs-museet	2020-01-14 - slutdatum ej fastställt

Yokai - Japanska väsen	Utställningen utforskar japansk kultur och ger en bakgrund till den populärkultur som idag strömmar in från Japan, med konstnärliga uttryck som successivt blivit mer och mer tillgängliga på olika plattformar och inom olika områden. Utställningen ger kunskap och förståelse för var dessa influenser kommer ifrån, utifrån folkloristiska berättelser från 800-talet och framåt, samt utifrån ett bildspråk som kan spåras tillbaka till de gamla träsnitten från Edo-perioden (1603–1868), och tidigare ändå. Utställningen visar bildvärlden i de äldre träsnitten, för att i nästa steg låta besökaren uppleva dessa formspråk, figurer och historier i den japanska populärkulturen av idag. Genom ny teknik utforskas och aktualiseras de gamla japanska träsnitten, och visar hur kraften och energin lever vidare i dagens manga och anime-kultur.	Etnografiska museet	2024-09-14 - 2026-11-22
Utomhus- moduler - Tyra Kleen	Verken som visas i museiparken är hämtade ur Kleens bok Temple Dances in Bali (1936).	Etnografiska museet	2024-07-12 - slutdatum ej fastställt
Utomhus- moduler - Japanska träsnitt	Japanska träsnitt visades mellan juli 2023 - juni 2024 i museiparken utanför Etnografiska museet.	Etnografiska museet	2023-07-18 - juni 2024
¡Viva México!	Utställningen visar Mexikos mångfacetterade ursprung och traditioner med berättelser om både kamp, mod, dödsfall och blommor. Till nyöppningen på Etnografiska museet kompletterades utställningen med flera föremål och fotografier av mexikanska konstnärer, samt av VR-stationen "Mexikos minne". Producerades tillsammans med representanter från den mexikanska communityn och forskare från Göteborgs universitet.	Etnografiska museet	2023-06-17 - 2026-01-31
We Are Seediq	Seediq betyder människa och är namnet på ett urfolk i Taiwan och även språket de talar. Deras förfäder har levt i Taiwan sedan tusentals år. Under århundranden har de präglats av yttre påverkan från olika makter. Trots det lever deras kultur vidare. Genom egna ord, historiska föremål och intervjuer från dagens Taiwan berättar seediq själva sin historia. Skapad i samarbete med Seediq, National Assembly i Taiwan och Seediq Master's Program of Providence University i Taiwan. Utställningen är en del av det EU-finansierade projektet Taking Care.	Etnografiska museet	2023-04-22 - 2024-10-14
Svarta Tråden - Etnografiska museet	I en del av Afrika pågår visas Svarta tråden, i en mindre version av den mode- och textiltställning som visades på Världskulturmuseet i Göteborg 2020–2021. Klassisk textil från samlingen visas tillsammans med filmer om samtida modeskapare, som till exempel haute couture designern Imane Ayissi i samtal med Amah Ayivi från kollektivet Marché Noir.	Etnografiska museet	2020-10-10 - slutdatum ej fastställt
Afrika pågår	Projektet har fortsatt med att förvalta det lokala och internationella nätverk som skapats under projektets gång. Flera programaktiviteter genomfördes i samverkan med andra institutioner, till exempel, i Göteborg: ett föredrag och konstnärssamtal på Frihetsdagen i samarbete med Nätverket Västsverige mot rasism och Afroinstitutionen, samt filmvisning och samtal under Way out West med CinemAfrica; i Stockholm: två filmvisningar och samtal med Stockholm Dans och CinemAfrica, samt ett samtal samarrangerat med Kungliga Operan. Projektet välkomnade även två fellows från det internationella MuseumsLab-projektet, en person från Nigeria och en från Storbritannien.	Etnografiska museet	2018 - 2024

Bas-utställningar samt Aktiv bas-projekt	Beskrivning	Plats	Period
Existens (del 2) - Framtid och identitet	Utställning om livets olika övergångar och de frågeställningar vi ställs inför. Varifrån man kommer och vad man kallas sätter spår i identiteten. Denna del av utställningen sätter fokus på frågor kring Vilka vi är? Vad är det vi behöver lämna bakom oss? Vart är vi på väg? Kan vi påverka vår framtid?	Världskultur-museet	2024-09-18 -
Existens (del 1) - Döden och framtiden	Utställningen visar 25 föremål, varav två är inlån från Moesgaard Museum: en lerdocka från hadzafolket, Tanzania och en lejonkista från Ghana. Från Medelhavsmuseet i Stockholm har museet lånat Bakenrens sarkofag. Många av föremålen anses fungera som portaler till andra världar och besökaren ges perspektiv från olika kulturer gällande vad som händer efter döden. Utställningen ingår i museets satsning på existentiella frågor, och besökaren instrueras i sorgeritualer från akafolket i Kongo samt bjuds in till närstudie av en sarkofag. Den existentiella telefonlinjen ger möjlighet för besökaren att ringa till en forskare från Danmark eller till Bagayo, en jägare tillhörande urfolket hadza, för ett existentiellt samtal. Utställningen kommer att stå helt färdig hösten 2025.	Världskultur-museet	2023-12-13 -
Korsvägar 2	Utställningen berättar om historisk förändring och globala kontakter över gränser, med utgångspunkt i samlingen. Den handlar om gemensamma existentiella frågor, utveckling och idéutbyte, samt de kulturkrockar och konflikter som uppstår när människor och olika världar möts.	Världskultur-museet	2017-04-08 -
Korsvägar 1	Utställningen behandlar frågan om hållbarhet och livsviktiga val, med fokus på vatten som en sammanlänkande och åtskiljande kraft i mänsklighetens existens. Med hjälp av myndighetens samling, och med vatten som utgångspunkt, reflekteras över klimatförändringar, migration, livsstil och framtid.	Världskultur-museet	2016-05-20 -
Tillsammans	Utställningen belyser det svåra och det fantastiska med att leva tillsammans. Med utgångspunkt i över 1 000 föremål tar utställningen upp barns existentiella frågor om att passa in, bo ihop, skiljas åt, bråka och bli sams.	Världskultur-museet	2015-11-19 -
Harry Martinsson – Meditation inför en kinesisk målning	Utställningen berättade om författaren Harry Martinssons (1904–1978) nära relation till kinesisk konst i allmänhet och till kinesiskt landskapsmåleri i synnerhet. Flera forntida och unika kinesiska målningar visades tillsammans med poesi och beskrivningar av Harry Martinssons författarskap. Utställningen berättade om människans behov av, och relation till, naturen. I utställningen visades bland annat målningen Två gibbon-apor i ett Wu Tung-träd, som Harry Martinson skrivit en känd text om.	Östasiatiska museet	2020-05-01 - 2024-05-30

Aktiv bas Dig in Japan	Utställningsserien Dig in Japan består av filmer som producerats genom att gäster med intresse för Japan bjudits in att välja ut varsitt föremål från den japanska samlingen, varefter de intervjuats av myndighetens Japanintendent. Bland de intervjuade gästerna finns bland andra konstnären Sonia Hedstrand, japanologen Lars Vargö, författaren Yukiko Duke och cosplayern Linn Eriksson. Sammanlagt tio episoder finns publicerade. Inga nya episoder har tillkommit under året.	Östasiatiska museet	2018-01-01 -
Koreagalleriet	Koreagalleriet visar föremål från 300-talet till slutet av 1800-talet. Föremålen visas i ett rum skapat av den koreanska arkitekten Hwang Doojin.	Östasiatiska museet	2012-02-11 -
Japan - föremål och bilder berättar	Med över 400 föremål presenteras urbana samhällsgrupper som samurajer, köpmän och hantverkare, främst från Edo-perioden (1615–1868).	Östasiatiska museet	2011-03-26 -
Mittens rike - kejsartidens Kina	Upplev Kina genom 3 500 år av konst och konsthantverk. Utställningen börjar i bronsålder och slutar i den sista Qingdynastin i början av 1900-talet.	Östasiatiska museet	2007-09-09 -
Kinas bokhistoria	Följ skriftens historia, från bronsålderns inskriptioner på orakelben till tryckta bokrullar på 900-talet.	Östasiatiska museet	2007 -
Kinesiskt måleri	I Målerirummet visas mästerverk från de senaste 900 åren. Utställningen ger möjlighet att uppleva tuschmåleriets landskap, vilka framstår som lika levande som människor och djur.	Östasiatiska museet	2004-09-04 -
Kina före Kina	Utställningen berättar om hur människor levat och skapat i östra Asien i tusentals år innan kejsardömet Mittens rike kom till.	Östasiatiska museet	2004-09-04 - 2024-05-06
Guldrummet	Utställningen visar en representativ samling silver- och gulföremål från Främre Orienten, Cypern, Grekland och Rom. Smycken som burits av antikens kvinnor och män, votivgåvor offrade till gudarna och kransar nedlagda i gravarna.	Medelhavs-museet	1989 och återöppning 2022-07-12-
Egypten	En vandring genom Egyptens 7 000 år långa historia. Utställningen innehåller mängder av föremål och möjlighet finns att med 3D-teknikens hjälp studera museets mumier.	Medelhavs-museet	2014 -
Cypern genom tiderna	Utställningen spänner över 7 000 år och visar cirka 1 500 arkeologiska fynd, från stenåldern till romersk kejsartid.	Medelhavs-museet	2009-01-30 -
Övre galleriet/ Studie-samlingen	Föremål från museets samlingar visas i glasmontrar mellan caféborden i gallerigången på Medelhavsmuseets övre plan.	Medelhavs-museet	2008 -
Expeditionen	Kunskapshörna om den svenska Cypernexpeditionen 1927–1931, placerad i Medelhavsmuseets restaurang Bagdad Café.	Medelhavs-museet	2005 -
Antikens Grekland och Rom	Utställningen visar ett urval av föremål som speglar liv och död under antiken. Grekiska vaser med mytologiska motiv, marmorporträtt av såväl romerska kejsare som vanliga medborgare samt gravinskrifter och skulpturreliefer.	Medelhavs-museet	1989 -
Magasinet - en etnografisk skattkammare	Utställningen återspeglar mängden och mångfalden i museets samling. Besökaren ges möjlighet att upptäcka själv, och kan med hjälp av surfplatta göra djupdykningar i museets faktaarkiv.	Etnografiska museet	2012-10-26 -

Ursprungsfolk i tre klimat	Utställningen belyser torkan i Australien, Amazonas krympande regnskogar och smältande isar i Arktis.	Etnografiska museet	2012-01-27 - 2024-10-02
Japan - Bild och självbild	Utställningen speglar det traditionella Japan från 1600-talet till slutet av 1800-talet. Föremålen har kopplingar till det moderna Japan, vilket avspeglas i populärkulturen i till exempel japansk film, manga och mode. Under 2021 tillkom ett urval ur samlingarna, bland annat från Hiroshige I:s och Hiroshige II:s kända serier "Hundra berömda vyer av Edo" och "Scener av berömda platser längs Tokaido-vägen".	Etnografiska museet	2009-10-01 -
Tillbaka till Benin	Brons- och elfenbensföremålen från kungariket Benin i Nigeria hör till världens mest kända konstverk. Brittiska styrkor plundrade 1897 riket på kulturföremål som museer på norra halvklotet sedan köpte. Idag är de en symbol för den globala rörelsen att återlämna kulturföremål som européer plundrade och förde bort under kolonialtiden. Myndigheten fick under 2023 regeringens medgivande om ett återlämnande av 39 föremål, vilket utställningen också berättar om.	Etnografiska museet	2009 -
Nordamerika	Utställning med nedslag i den nordamerikanska ursprungsbefolkningens historia. Med hjälp av föremål, foton och filmer från museets samlingar, och genom historiska utsnitt och inblickar i dagens situation, belystes frågor om identitet, etnicitet och integration.	Etnografiska museet	2008 - 2024-08-12

Pop up-utställningar	Beskrivning	Plats	Period
BeLonging: Michael Rakowitz and the Mesopotamian Collection	Utställningen utforskar begreppen tillhörighet och längtan, hos både människor och föremål, när de flyttar och flyttas från en plats till en annan. I ett samarbete med Handelshögskolan i Stockholm och Art Initiative visas delar av utställningen i Handelshögskolans lokaler under oktober 2024-januari 2025.	Stockholm	2024-10-30 - 2025-01-12
Demokrati Pop Up	Efter att ha bedrivit pop up-utställningen som en pilot har en landsomfattande turnéverksamhet bedrivits, där bland annat Folk och Kultur och Biblioteksdagarna besöktes. Sedan 2023 finns tre versioner av pop up-utställningen, vilka nu turnerar till bibliotek runt om i landet, från Malmö i söder, till Region Gävleborg och Region Norrbotten i norr.	Göteborg	Fr.o.m december 2022

3.2.1.4 Programverksamhet

Med programverksamhet avser myndigheten de aktiviteter som erbjuds besökaren utöver utställningsupplevelsen, som exempelvis föredragsserier, konserter, skapande verksamhet och temadagar. Programverksamheten tar avstamp i myndighetens uppdrag, samling och ämnesområden, och är en del av den publika verksamheten. Inriktningen är till stor del avhängig vilka utställningar myndigheten visar samt aktuella händelser i omvärlden.

Resultatindikatorer avseende programverksamheten

Programverksamheten ska

- vara inkluderande och skapas genom samarbeten
- genomföras i olika format och bidra till att fördjupa olika perspektiv
- ha en nationell och internationell spridning
- visa på mångfald genom medverkandes olika röster.

Programverksamhet 2024

Under året genomfördes 919 programpunkter (1 370) riktade till såväl en vuxen publik som till familjer. 49 876 personer (54 985) deltog i program som föredrag, panelsamtal, visningar, konserter, workshoppar, kurser, skapande verksamhet och aktiviteter för barn och unga.

En stor del av myndighetens programverksamhet sker i samverkan med externa grupper och organisationer, vilket ger ökade möjligheter att nå olika målgrupper. Bland årets nya samarbeten kan nämnas Svenska Pen och Icorn samt Träffpunkt Europa.

Ett mångfacetterat utbud för barn och unga har genomförts med verksamhet i olika format och för olika åldrar. Kopplat till utställningen *Tillsammans* på Världskulturmuseet har återkommande aktiviteter arrangerats för barn. Ett nytt programkoncept, *AW på museet*, har tagits fram i syfte att bli relevanta för nya målgrupper. Under två välbesökta kvällar öppnade Världskulturmuseet upp alla utställningar, erbjöd samtal, performance, visningar, musik och workshoppar. Kopplat till utställningen *Världens spel* genomfördes återkommande spelsöndagar i samarbete med olika spelföreningar.

På Medelhavsmuseet öppnade utställningen *Habibi - the Revolutions of Love*. I anslutning till utställningen genomfördes ett flertal program med tema *Habibi*, bland andra Meet the Habibi artists, Love is Love singelmingel, samtal med poeten Nioosha Shams, AW med Khalid Abdel-Hadi och visning av filmen *Motståndaren*. Under Stockholm Pride arrangerades visningar tillsammans med Nationalmuseet och RFSL Newcomers. I mars öppnade utställningen *Nakba* med läsningar av skådespelare från Riksteatern och i september öppnade utställningen *Egyptens judar* där Agnes Kofoed Christianson tolkade Leila Murad, ackompanjerad av oudspelaren Mohamed Ismail. Aktuella händelser kring Medelhavet togs upp i samtalsserien *Alice Petren och Medelhavet* som också kan höras på myndighetens webbplats.

På Östasiatiska museet upprepades fjolårets satsning på att nå en ny, yngre publik, lockade av bland annat japanska tv-spel, k-pop, taikotrummor, escape room och cosplay-workshop. I museets publika verkstad, Ateljè Asien, fick besökare prova på asiatiska hantverk såsom furoshiki, traditionell japansk teknik för paketinslagning, tygtryck med gamla japanska schabloner, sashiko och japansk kalligrafi. Under våren stängde museet för renovering och några kurser och evenemang har därefter flyttat in på Etnografiska museet.

Den mexikanska högtiden *De dödas dag* firades på både Etnografiska museet och Världskulturmuseet. Arrangemangen genomfördes i nära samarbete med lokala mexikanska föreningar. På Etnografiska erbjöds ett flertal program med anknytning till utställningen *¡Viva México!*. Programformatet *Med smak av...* som kombinerar kunskap med smakupplevelser, genomfördes på temat kakao och choklad och Mexico var museets tema på Kvinnodagen den 8 mars. I mitten av september invigdes utställningen *Yokai - japanska väsen* med en nattöppning, fylld av aktiviteter och besökare.

Samtliga av myndighetens museer i Stockholm deltog i Stockholms kulturnatt. Medarbetare vid Världskulturmuseerna har även genomfört workshoppar och hållit föredrag på olika mässor.

Se även avsnitt 3.2.1.1 Nya målgrupper, 3.2.1.8 Den unga publikens behov samt 3.6.1 Samverkan.

3.2.1.5 Pedagogisk verksamhet

Den pedagogiska verksamheten syftar till att stödja det livslånga lärandet. Verksamheten riktar till skolans alla nivåer, från förskola till universitet, samt till familjer och andra målgrupper såsom unga vuxna, pensionärer och turister.

Inom pedagogisk verksamhet räknas såväl förbokade program och visningar (skolgrupper respektive andra grupper) som allmänna visningar/dagliga visningar av olika karaktär.

Resultatindikatorer avseende pedagogisk verksamhet

Den pedagogiska verksamheten ska

- erbjuda olika metoder och format för att stödja det livslånga lärandet
- bidra till ökad samverkan
- skolprogrammen ska utgå från skolans styrdokument och tas fram i dialog med referensgrupper.

Pedagogisk verksamhet 2024

Under året genomfördes 975 (varav 114 digitala) pedagogledda skolprogram, en ökning med 51 procent jämfört med 2023 (643). Antalet deltagande elever uppgick till 17 518, en ökning med 38 procent mot föregående år (12 728). Därtill besökte sammanlagt 607 skolgrupper museerna under egen ledning, där antalet deltagande elever uppgick till 9 006 elever, vilket var något fler än 2023 (8 927). Världskulturmuseerna tar emot elevgrupper från hela landet, och under året tog myndighetens museer även emot grupper med internationella elever.

Verksamhet riktad mot skolan

Myndigheten har i uppdrag att nå barn och unga och utbudet för skolan är ett av myndighetens viktigaste verktyg i arbetet med detta. Från hösten 2022 till och med vårterminen 2024 erbjöds, inom ett pilotprojekt, avgiftsfria skolprogram för elever upp till 19 år och deras lärare. Projektet avslutades i juni 2024 på grund av resursskäl och från hösten återinfördes avgifter för skolprogrammen i Stockholm. Världskulturmuseet i Göteborg är dock fortsatt delvis avgiftsfritt för skolor då man ingår i ett kommunalt program som erbjuder skolor avgiftsfria museibesök.

Myndigheten samarbetar med skolor för att utveckla program och resurser för verksamheten. Under 2024 har fokusgrupper engagerats, både digitalt och genom fysiska träffar. Vidare har skolklasser och pedagoger engagerats vid utveckling av skolprogram till utställningarna *Existens, Habibi - the Revolution of Love* samt *Yokai - japanska väsen*. Även inom arbetet med de kommande utställningsprojekten *Barnutställning på EM* och *Att väcka föremålen till liv* pågår samarbeten med fokusgrupper.

Utbudskvällar för målgruppen, såsom lärarmingel, hålls terminsvis både fysiskt och digitalt. Vidare kommunicerar myndigheten den verksamhet som erbjuds genom e-postutskick och fysiska utskick till lärare.

Digital förmedling

Genom närvaro på mässan *SETT-dagarna*, kommunicerar Världskulturmuseerna främst sitt digitala innehåll och når representanter från skolor i hela landet. Världskulturmuseernas monter var en av de mest välbesökta på mässan (topp 5 procent). Detta har gett utdelning i form av ett ökat antal bokningar av museernas digitala utbud, *Skola Online*, som bokats in av skolor spridda över landet. Utbudet har utökats med program om forntida Egypten, hinduism och buddhism. Utöver detta pågår produktion av digital lärplattform för skolan om Antikens Rom och Grekland inför planerad lansering 2025. Under året genomfördes 112 digitala skolprogram med pedagog, en stor ökning jämfört med 2023 (22).

Verksamhet riktad mot barn och unga utanför skolan

Myndigheten erbjuder även pedagogisk verksamhet riktad mot barn och unga utanför skolan. Till exempel medverkade myndighetens pedagoger och erbjöd workshoppar med teman ur utställningen *Yokai - japanska väsen* både under Kulturfestivalen i Stockholm i augusti, vid mässan Comic Con i Stockholm samt på det stora konventet Närcon i Linköping.

Världskulturmuseet har i flera år ingått i ett samarbete med Eldorado resurscenter med syfte att nå människor med flerfunktionsnedsättning. Under 2024 genomfördes ett pilotprojekt där Eldorado haft sångsamling i utställningen *Tillsammans* för deltagare med svår flerfunktionsnedsättning. Utbildningsinsatser har genomförts för delar av personalen för att förbättra kunskapen om målgruppen och därigenom också bemötandet. Avtal om fortsatt samverkan inför 2025 har tecknats.

Samarbete med universitet och högskolor

Myndighetens pedagoger samarbetar med universitet och högskolor i flera olika kurser och program. Som exempel kan nämnas ett samarbete med avdelningen för Genusvetenskap vid Institutionen för etnologi, religionshistoria och genusvetenskap, Stockholms universitet, i samband med utställningen *Habibi - the Revolutions of Love*. På Världskulturmuseet i Göteborg används museets utställningar även för vissa examinationsmoment vid ämneslärarprogrammet (kompletterande pedagogisk utbildning). Som en del av ett samarbete med institutionen för arkeologi och kulturarvsstudier vid Göteborgs universitet gjorde myndighetens pedagoger en presentation av *Mexikos minnen* i kursen 3D arkeologi och visualisering.

Myndigheten har även tagit emot ett antal mastersstudenter från Göteborgs- och Stockholms universitet, vilka använt samlingarna och utställningarna i sina projekt. En student från Kulturfetarprogrammet vid Stockholms universitet gjorde under våren 2024 sin slutpraktik på Etnografiska museet.

Det livslånga lärandet

Det livslånga lärandet utgår från myndighetens vision om en större, mänskligare och mer inkluderande värld, med målsättningen att verksamheten ska nå en bred publik i alla åldrar. Det livslånga lärandet omfattar pedagogiskt arbete utanför ramarna för grund- och gymnasieskola, med publik från alla åldersgrupper som besöker myndighetens museer fysiskt eller digitalt. Den pedagogiska verksamheten utgörs av visningar, workshoppar och samarbetsprojekt.

För att nå en museiovan publik samarbetar Världskulturmuseet med flera strategiska partners som har nära kontakt med målgruppen. Museet har under 2024 samarbetat med aktörer inom Göteborgs kommun, exempelvis äldreheten Hisingen, Socialtjänsten Hisingen och ett par öppna förskolor inom grundskoleförvaltningen, för att genomföra aktiviteter riktade till barn, unga och äldre. Ett prioriterat mål har varit att majoriteten av deltagare i aktiviteter som arrangeras genom samverkan erbjuds ett årskort, vilket ger möjlighet för deltagarna att gå från ett enskilt museibesök till en långsiktig relation med museet.

Kunskapsfördjupning för museernas besökare

Genom möten med publiken i form av visningar riktade till allmänheten fördjupas kunskapen om myndighetens ämnesområden. Dialogen med besökare och erfarenhetsutbyten genererar ny kunskap som berikar och utvecklar verksamheten.

Samarbeten med civilsamhället

För att säkra demokrati och medborgarinflytande i verksamheten strävar myndigheten efter att i så hög grad som möjligt skapa och genomföra aktiviteter tillsammans med aktörer från civilsamhället. Myndigheten arbetade under 2024 aktivt med att öka och bredda museernas utställningspublik och deltagare samt tillsammans med aktörer från civilsamhället arbeta för att vidga och utveckla såväl teoretiska som praktiska kunskapsområden. Stora publikdragande aktiviteter har skapats i samarbete med aktörer från föreningslivet, till exempel workshoppar utvecklade tillsammans med föreningar från UNF (Ungdomens Nykterhetsförbund), SVEROK (Sveriges roll- och konfliktspelförbund), Kenjutsu Sweden, Folkuniversitetet och Närcon.

Samarbeten med kulturinstitutioner och andra aktörer

Myndigheten har under året, inom ramarna för det livslånga lärandet, aktivt arbetat med andra aktörer, såsom kulturinstitutioner, företag och privatpersoner för att vidga och utveckla såväl teoretiska som praktiska kunskapsområden. Några exempel är samarbeten med mässan Comic Con i Kista och förlaget Amaranth Creative Publishing, genom litteratursamtal på Stockholms stadsbibliotek utifrån utställningen *Yokai - japanska väsen* på Etnografiska museet, temavandringar och workshoppar på Djurgården med PREKS (Prinsessan Estelles Kulturstiftelse) samt medverkan i arrangemang som Stockholms kulturfestival. Detta har bidragit både till att öka myndighetens synlighet i samhället och till en ökad möjlighet till direkt dialog med medborgarna.

Utveckling av museiupplevelsen genom flera sinnen

Myndigheten har även arbetat med breddad kunskapsförmedling genom att i museernas publika verkstäder erbjuda aktiviteter som inbegriper flera sinnen för att öka tillgängligheten och ge möjlighet till fördjupad kunskap om myndighetens samlingar och utställningar, exempelvis för besökare med olika funktionsvariationer. Att känna på ett material ökar förståelsen och traditionellt textbaserat lärande har här kompletterats med sensoriska upplevelser. Några exempel på aktiviteter som erbjudits är japansk kalligrafi, växtfärgning, täljning och andra handarbeten. Genom aktiviteten *Barnens världssorkester* har den unga publiken fått möjlighet att uppleva världskultur genom musicerande.

Internutbildning för myndighetens personal

Världskulturmuseerna strävar efter att inkludera myndighetens samtliga yrkesgrupper i det livslånga lärandet. Genom utbyte av kunskap och erfarenheter kan den egna kunskapen fördjupas och besökarna kan erbjudas kunskap och insikter i hur ett statligt museum fungerar, vilket kan bidra till att förstärka det demokratiska samtalet.

Se även avsnitt 3.6.1 Samverkan.

3.2.1.6 Konferens och event

Världskulturmuseerna har en ambition att alla besökare ska få en museiupplevelse, oavsett anledning till besöket. Genom konferensverksamheten har myndigheten möjlighet att vara en mötesplats för olika externa arrangemang och därigenom nå en bredare målgrupp.

Resultatindikatorer avseende konferens och event

Konferens- och eventverksamheten ska

- knyts till museiverksamheten (och bidra till att öka antalet verksamhetsbesökare).

Konferens och event 2024

Konferensverksamheten bidrar till ett ökat intresse för museernas verksamhet och uppdrag. Konferenser kompletteras vanligtvis med en visning av någon utställning och samtliga konferenser inleds med en kortare presentation av museet, dess uppdrag, innehåll och samlingsfokus, vilket bidrar till att nå nya grupper med kunskaper kring kulturarvet och dess betydelse i samhället.

Under året har ett antal större konferenser förlagts till myndighetens museer där samtliga konferensgäster under besöket har haft möjlighet att ta del av museernas utbud. Som exempel kan nämnas Kulturförvaltningen i Region Stockholm som samlade deltagare från hela regionen för diskussioner kring kulturens roll och utveckling i samhället, Rädda Barnen som under en paneldebatt diskuterade Rädda Barnens globala rapport *Stop the War on Children*, och Karolinska Institutet som lockar akademiker och näringslivsrepresentanter från hela världen.

Myndigheten finns sedan 2023 med på Kammarkollegiets lista över de konferenslokaler statliga aktörer kan avropa. Två av myndighetens museer rangordnas i listans topp, med Medelhavsmuseets lokaler på första plats och Världskulturmuseets lokaler på andra plats.

3.2.1.7 Kommunikation och digitala plattformar

Världskulturmuseerna har under året arbetat aktivt med att utveckla närvaron i digitala och sociala kanaler, för att nå nya grupper av besökare samt ge möjlighet till ökat engagemang bland myndighetens målgrupper.

Kommunikation och digitala plattformar 2024

Myndigheten har arbetat aktivt med pressbearbetning kring aktuella frågor och händelser, såsom nya utställningar och programpunkter. Myndigheten har även haft en fortsatt expertroll i kulturarvsfrågor där medarbetare medverkat i intervjuer, i både radio och tv, för att delge kunskap om bland annat hotade kulturarv och repatriering. Detta har resulterat i att myndigheten varit synlig i flera medier vilket bidragit till en större räckvidd.

Besök till myndighetens hemsidor har liksom tidigare år främst drivits av sökandet efter praktisk information, såsom öppettider och information om programpunkter. Myndigheten har under året fortsatt arbetet med att utveckla det redaktionella innehållet på hemsidorna för att locka till ett ökat engagemang från myndighetens målgrupper.

3.2.1.8 Den unga publikens behov

Återrapporteringskrav: Statens museer för världskultur ska redovisa den verksamhet som svarar mot den unga publikens behov samt insatser för att öka den unga publiken.

Barn och unga (besökare under 19 år) utgör en prioriterad målgrupp.

Resultatindikatorer avseende den unga publikens behov

Verksamheten för den unga publiken ska

- involvera unga i referens- och fokusgrupper.

Den unga publikens behov 2024

Den verksamhet som svarar mot den unga publikens behov och insatser som gjorts för att öka den unga publiken (återrapporteringskrav)

Myndigheten strävar efter att erbjuda ett varierat och anpassat utbud riktat till barn, unga och familjer, inom och utanför skola, och har under året bland annat:

- erbjudit utställningen *Världens spel - a World of Games*, en utställning om spel och spelande genom tiderna, där 4 000 år gamla brädspele möter dagens spelkultur och där besökare kan spela kopior av spel ur samlingarna
- erbjudit *Habibi - the Revolutions of Love*, en utställning med konst av huvudsakligen unga queera konstnärer med bakgrund i MENA-regionen
- erbjudit utställningen *Yokai - japanska väsen*, om japansk folktro som kopplats till populärkultur som tv- och datorspel, serietidningar, filmer och böcker, vilka främst konsumeras av en ung målgrupp
- erbjudit utställningen *Existens*, om globala livsfrågor där en av målgrupperna är ungdomar och unga vuxna
- erbjudit utställningen *Ultra - fotboll och politik vid Medelhavet*, om fotbollskultur runt Medelhavet där en av målgrupperna är ungdomar och unga vuxna
- medverkat i Stockholms kulturnatt på Etnografiska museet, Medelhavsmuseet och Östasiatiska museet, med program som till exempel japanska tv-spel, riktade till en ung publik
- erbjudit verkstadsaktiviteter för barn, familjelördagar och lov med skapande aktiviteter och spelworkshoppar
- genomfört sångstunder med babytecken för de minsta besökarna och deras vuxna
- erbjudit ett brett program av spelaktiviteter för barn och ungdomar i samarbete med spelföreningar, kopplat till utställningarna *Världens spel* och *Yokai - japanska väsen*
- etablerat en programverksamhet för barn under namnet *Barnens världsorkester*
- erbjudit skapande workshoppar med fyra olika teman för barn och unga under sommarlovet
- erbjudit fysiska skolprogram för elever på museerna
- erbjudit workshoppar samt skapande skola-program för mellanstadiet och högstadiet
- erbjudit digitala skolprogram till elever från hela Sverige, vilka har ökat stort i antal och bokats av skolklasser från Malmö i söder till Boden i norr
- publicerat elevmaterial på myndighetens webbsidor
- skapat lärmateriel för elever att använda på egen hand
- deltagit i SETT-dagarna² 2024 för att nå lärare på nationell nivå, och genom dem även nå ut till elever
- arrangerat utbudskvällar för lärare och därigenom även nått ut till elever
- skickat ut lärarmejl flera gånger per termin

² SETT grundades 2012 som en mötesplats inom innovativt och livslångt lärande, från förskola till gymnasieskola.

- marknadsfört myndighetens verksamhet via Facebookinlägg i lärargrupper
- samarbetat med kuBo, ett fönster mot de skolor som ligger lokalt i Göteborg
- vid Världskulturmuseet arrangerat pop-up-aktiviteter i utsatta områden såsom Bergsjön, Hammarkullen, Hisings Backa, Biskopsgården och Gårdsten, med fokus på att nå barn och unga som av olika skäl står långt från museet.

Fokusgrupper, samverkan och medskapande

Myndigheten använder fokusgrupper, samverkan och medskapande som metoder för att nå och öka den unga publiken. Under året har flera arrangemang och samarbeten ägt rum.

I samband med arbetet med den kommande barnutställningen på Etnografiska museet genomfördes ett antal rundabordssamtal med sakkunniga inom barnforskning och fokusgruppsmöten med målgruppen barn och föräldrar samt förskole- och skolklasser. Exempel på samverkan är Skolforskningsinstitutet, Södertörns högskola, Centrum för barnkulturforskning vid Stockholm universitet samt förskolelärare, förskoleklasser och klasser i årskurs 1–3. Resultatet av detta arbete kommer att utgöra ett underlag inför det fortsatta arbetet med att producera en permanent barn- och familjeutställning på Etnografiska museet.

I samband med arbetet med utställningen *Exstens* genomfördes flera fokusgrupper och samarbeten, dels mot vård och omsorgsutbildningen på gymnasienivå, dels inom svenska och bild kring framtidsberättelser. I anslutning till arbetet med utställningen *Yokai - japanska väsen* genomfördes ett antal rundabordssamtal med sakkunniga inom populärkultur samt grupper av unga. I samband med arbetet med den kommande digitala lärplattformen om antikens Grekland och Rom gjordes tester av lärmaterial, filmer och övningar med ett flertal skolklasser, elever och lärare i gymnasieskolan. Ett tiotal kortfilmer och ett stort bildmaterial riktat mot den unga publiken skapades för plattformen.

För att nå en ung museiovan publik samarbetar Världskulturmuseet med flera strategiska partners som har nära kontakt med målgruppen. Under 2024 har museet samarbetat med aktörer inom Göteborgs kommun, exempelvis socialtjänsten Hisingen och ett par öppna förskolor inom grundskoleförvaltningen, för att genomföra aktiviteter riktade till barn och unga. I samarbete med Göteborgs Lokaler har Världskulturmuseet kunnat genomföra aktiviteter i flera utsatta områden, däribland Biskopsgården, Bergsjön och Hammarkullen. Utöver detta har museet i samverkan med bostadsbolaget Gårdstensbostäder arrangerat aktiviteter för ungdomar i Gårdsten. Dessa har inkluderat arbete med frågor om hållbar utveckling och deltagande som fokusgrupp för en av museets utställningar.

Se även avsnitt 3.2.1.1 Nya målgrupper, 3.2.1.2 Besöksutveckling, 3.2.1.3 Utställningar, 3.2.1.4 Programverksamhet, 3.2.1.5 Pedagogisk verksamhet samt 3.2.1.9 Tillgänglighet för personer med funktionsvariation.

3.2.1.9 Tillgänglighet för personer med funktionsvariation

Återrapporteringskrav: Statens museer för världskultur ska redovisa de åtgärder som vidtagits för att öka tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning.

Resultatindikatorer avseende tillgänglighet för personer med funktionsvariation

Verksamheten ska för att öka tillgängligheten

- produceras med höga tillgänglighetskrav
- höja organisationens kunskap i tillgänglighetsfrågor (kontinuerlig kompetensutveckling).

Tillgänglighet för personer med funktionsvariation 2024

Åtgärder som vidtagits för att öka tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning (återrapporteringskrav)

Världskulturmuseerna strävar efter att erbjuda en verksamhet med hög tillgänglighet för personer med varierande fysiska och intellektuella funktionsförutsättningar. Att svara mot olika tillgänglighetsbehov ingår som ett grundkrav i beställningar av såväl nya utställnings- som lokalutvecklingsprojekt, och inom programverksamhet och pedagogisk verksamhet finns i hög grad möjlighet till deltagande för personer med olika behov.

Under året genomfördes ett antal riktade insatser för att skapa ökad tillgänglighet. Bland annat skapades upplevelserummet *Gläntan*, på Världskulturmuseet, där målgruppen i första hand är besökare med stora kommunikativa, kognitiva och fysiska funktionsnedsättningar och i andra hand alla barn mellan 0 och 6 år. Gläntan är utformat så att besökarna själva kan påverka ljud och ljus på olika sätt. Instrumenten i rummet har utvecklats i projektet MISK³ som drivs av Eldorado Resurscenter, Furuboda folkhögskola och Lunds Tekniska Högskola. Rummets form och fysiska element har producerats av Världskulturmuseerna. Gläntan är ett samarbete mellan MISK-projektet och Världskulturmuseerna och är delfinansierat av Allmänna Arvsfonden.

En annan särskild satsning gjordes för att förbättra tillgängligheten för barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Under hösten erbjöd museet *Rörelseglädje – se och följa*, där lärare vid anpassad skola höll i rörelseaktiviteter i utställningen *Tillsammans*.

För att underlätta vid större arrangemang på museet, som till exempel familjedagar för socialförvaltningen, har lugna rum erbjudits för barn med särskilda behov.

Ett stort antal skolprogram erbjuds vid myndighetens fyra museer, vilka samtliga genomförs i anpassade format när önskemål finns. Omkring 15 procent av skolprogrammen på museerna i Stockholm, för grupper av elever under 19 år, bokades av specialskolor för elever med olika funktionsnedsättningar. Myndigheten genomförde även ett stort antal program för grupper av vuxna funktionsvarierade, från till exempel anpassad Komvux, anpassad folkhögskola samt för dagverksamheter. Världskulturmuseet i Göteborg erbjuder skolprogram för anpassad skola i samtliga utställningar, men med särskilt tillgänglighetsfokus innan öppettid en förmiddag i veckan.

Under året samarbetade myndigheten med föreningarna Passalen och Svenska Downföreningen, vilka båda arbetar med barn och unga med funktionsvariationer. Världsdagen för Downs syndrom uppmärksammades på Världskulturmuseet genom arrangemanget *Rocka sockorna*. Återkommande genomförs sångstunder med babytecken för de minsta besökarna och deras vuxna. Danskompaniet Spinn, som arbetar med dansare med olika funktionsförutsättningar, framförde en syntolkad familjeföreställning riktad till allmänheten. En Relaxed performance arrangerades i samarbete med Göteborgs Symfoniker, en tillgängliggörande konsertform med tillåtande inställning till ljud och rörelser hos publiken.

I slutet av året genomfördes, i samarbete med grundskoleförvaltningen i Göteborgs kommun, en demokratidag på Världskulturmuseet för 140 elever från anpassad grundskola och gymnasium. Under dagen genomfördes röstning till Göteborgs ungdomsfullmäktige, då barn och unga i anpassad skola har ett mycket lågt valdeltagande i val till ungdomsfullmäktige.

Parallellt har Världskulturmuseet utvecklat informationen runt tillgänglighet på museets webbplats. Dessa insatser är en del av museets långsiktiga och strategiska arbete för att bli en mer inkluderande plats för alla besökare.

³ MISK står för musik, interaktiv design, sinnesstimulering och kvalitet.

3.2.2 Volymer

Anläggningsbesök (enligt sensorer)	2024	2023	2022
Etnografiska museet	125 308	124 440	135 668
Medelhavsmuseet	173 271	173 334	210 319
Östasiatiska museet	37 501	66 092	67 586
Världskulturmuseet	145 140	155 133	143 119
Summa	481 220	518 999	556 692

Tabellen ovan visar på antalet anläggningsbesök, det vill säga verksamhetsbesök och besök till restaurang/café samt butik.

Verksamhetsbesök (via biljett-/kassasystem)	2024	2023	2022
Etnografiska museet	54 603	42 481	48 820
Medelhavsmuseet	57 748	57 906	114 074
Östasiatiska museet	15 883	28 116	34 514
Världskulturmuseet	141 457	146 977	157 811
Summa	269 691	275 480	355 219

Tabellen ovan visar det totala antalet besök som registrerats i biljett-/kassasystemet efter okulär räkning av personal eller besök som löst biljett till programverksamhet, visning eller deltagit i konferens. I siffran verksamhetsbesök för Världskulturmuseet ingår myndighetens samlade digitala skolprogramsbesök.

Besökare under 19 år (inkl. skolelever på bokade program och under egen ledning)	2024	2023	2022
Etnografiska museet	17 509	14 443	15 068
Medelhavsmuseet	14 574	16 345	24 349
Östasiatiska museet	3 111	5 370	4 928
Världskulturmuseet	58 337	53 267	51 862
Summa	93 531	89 425	96 207

Tabellen ovan visar antal besökare under 19 år. Dessa räknas dels genom att personal i entrén okulärt bedömer om besökaren är under eller över 19 år, dels genom att de registreras som under 19 år i samband med valt skolprogram.

Vuxenprogram samt deltagare	2024		2023		2022	
	Antal program	Antal deltagare*	Antal program	Antal deltagare	Antal program	Antal deltagare
Etnografiska museet	157	15 080	132	8 133	145	8 062
Medelhavsmuseet	114	10 077	61	9 320	48	7 053
Östasiatiska museet	56	7 528	105	9 865	37	3 812
Världskulturmuseet	106	10 123	279	18 340	155	15 180
Summa	433	42 808	577	45 658	385	34 107

Tabellen ovan visar föreläsningar, konserter, kurser och andra programaktiviteter med huvudsakligen en vuxen publik. * Kolumnen Antal deltagare inkluderar även deltagare på *dagens visning*, dock ingår dessa tillfällen ej i kolumnen Antal program.

Familjeprogram samt deltagare	2024		2023		2022	
	Antal program	Antal deltagare	Antal program	Antal deltagare	Antal program	Antal deltagare
Etnografiska museet	223	1 794	426	4 461	242	2 871
Medelhavsmuseet	30	625	68	1 151	28	851
Östasiatiska museet	9	155	58	925	13	105
Världskulturmuseet	224	4 494	241	2 790	313	3 725
Summa	486	7 068	793	9 327	596	7 552

Tabellen ovan visar familjevisningar, skapande verkstadsaktiviteter och övriga aktiviteter med huvudsakligen barn och unga som målgrupp. Deltagare inkluderar dock såväl barn som vuxna.

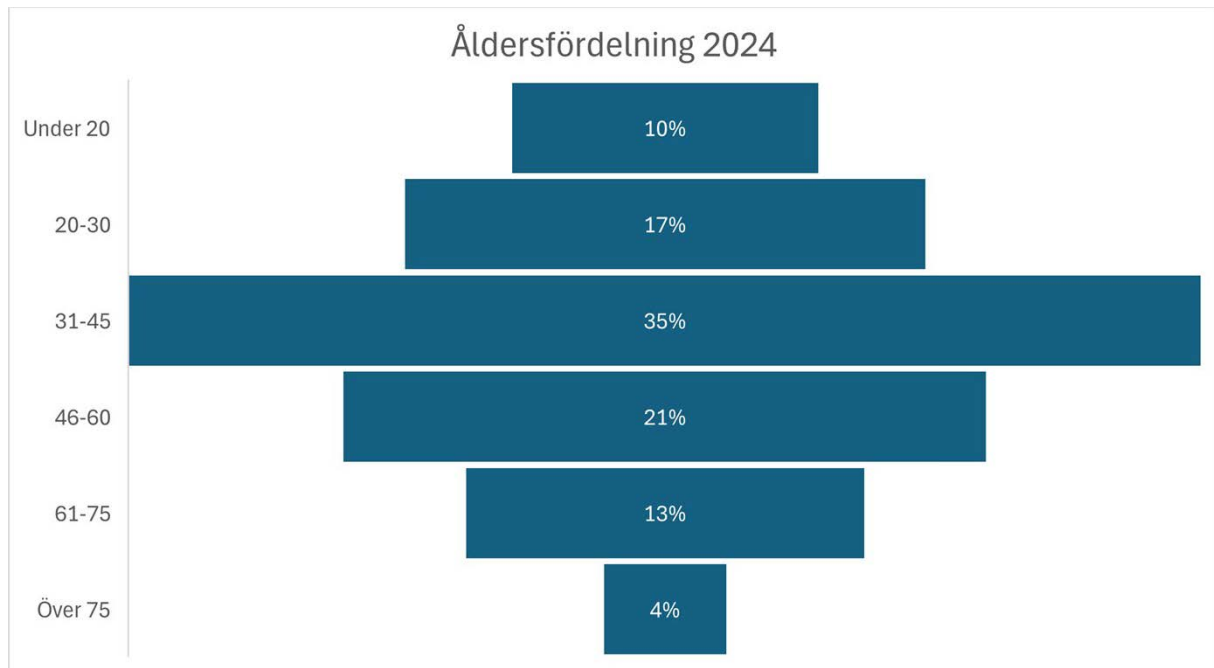
Förbokade skolprogram	2024	2023	2022
Etnografiska museet	218	112	147
Medelhavsmuseet	181	91	100
Östasiatiska museet	28	17	1
Världskulturmuseet	434	401	211
Digitala skolprogram SMVK *	112	22	18
Summa	973	643	477

Tabellen ovan visar antal pedagogledda besök för skolklasser i grundskola och gymnasium.

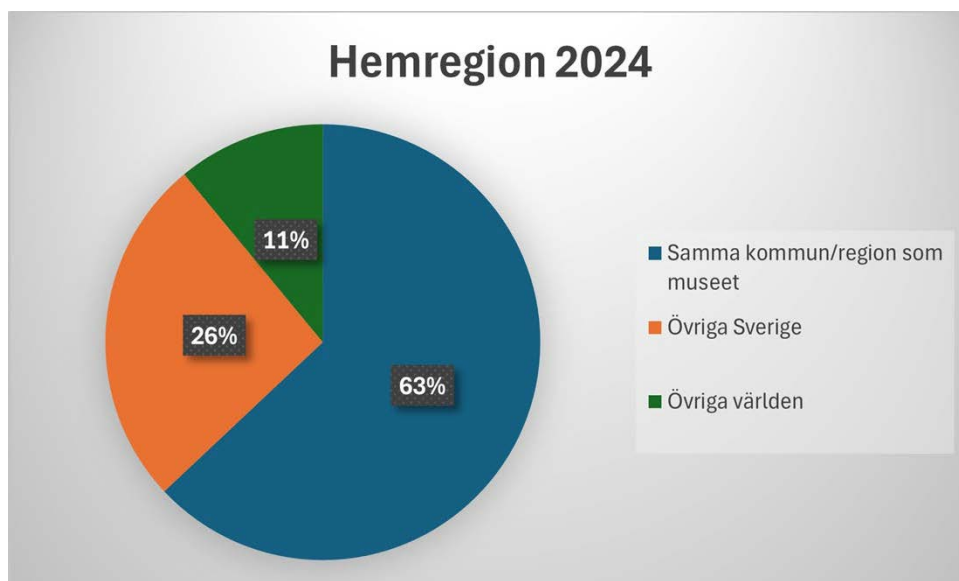
Förbokade visningar för vuxna	2024	2023	2022
Etnografiska museet	42	59	43
Medelhavsmuseet	48	24	15
Östasiatiska museet	7	15	11
Världskulturmuseet	98	111	90
Summa	195	209	159

Tabellen ovan visar förbokade och förköpta visningar.

Demografiska uppgifter för 2024

Diagrammet ovan visar besökarnas åldersfördelning enligt besöksenkät (källa: Netigate).

Diagrammet ovan visar besökarnas hemregion enligt besöksenkät (källa: Netigate).

Diagrammet ovan visar besökarnas könsfördelning enligt besöksenkät (källa: Netigate).

Digitala kanaler: Kanal och aktivitet	2024	2023	2022
Besök webbplats, inklusive bloggar och webbshop, 1)	1 099 398	752 074	1 345 544
Följare Facebook	55 996	51 890	46 466
Följare Instagram	51 280	47 434	31 082
Följare X (f.d.Twitter)	3 342	3 489	2 477
Följare LinkedIn	2 399	1 909	1 144
Visningar av videor Youtube, 2)	65 701	39 293	214 560
Besök barn/unga webb, 3)	2 793	2 165	1 409
Kringla, antal visade objekt	23 505	27 407	36 694
Carlotta, frisök	65 668	80 156	62 516
Carlotta, antal användare	39 945	45 148	45 076
Wikimedia, antal filvisningar, 4)	3 344 683	2 892 160	2 847 211
Internet Archive, antal nedladdade objekt, 5)	23 743	23 576	19 927
Sketchfab, antal 3Dmodeller	155	145	136
Sketchfab, antal visningar	21 800	22 600	21 300

1) Siffran anger antal sessioner. En session börjar när en besökare kommer till webbplatsen och slutar när besökaren lämnar.

2) Siffran anger antal views/visningar: "Antalet faktiska visningar för dina kanaler eller videoklipp".

3) Siffran anger antal sessioner till <http://www.varldskulturmuseerna.se/digitala-resurser/barn-och-familj/> samt tillhörande undersidor.

4) Wikimedia, frisök, siffran anger antal filvisningar.

5) Siffran visar hur många objekt (till exempel pdf:er) som laddats ned från Internet Archive.

Medietyp	Antal 2024	Antal 2023	Antal 2022
Radio/TV	134	114	74
Tryckt press	530	767	781
Webbaserad press	818	1 692	1 520
Summa	1 482	2 573	2 375

Artiklar och räckvidd*	Antal 2024	Räckvidd 2024**	Antal 2023	Räckvidd 2023	Antal 2022	Räckvidd 2022
Etnografiska museet	223	46 800 000	480	73 199 044	509	70 450 091
Östasiatiska museet	126	26 300 000	182	28 308 393	330	41 841 473
Världskulturmuseet	333	64 900 000	796	120 158 580	435	48 971 901
Medelhavsmuseet	418	71 700 000	265	50 194 409	492	70 360 295
Statens museer för världskultur/ Världskulturmuseerna	382	74 400 000	850	140 727 532	609	71 098 470
Summa	1 482	284 100 000	2 573	412 587 958	2 375	302 722 230

(källa: Retriever).

*) Från och med 2024 redovisar Retriever avrundade uppgifter om räckvidd. Denna data bygger på underlag från räckviddsmätningar gjorda av företagen Kia och Orvesto.

3.2.3 Resultatbedömning

Publik verksamhet och tillgänglighet

Myndigheten arbetar aktivt med att tillgängliggöra verksamheten till så många som möjligt, ofta genom samverkan med andra aktörer för att nå ut till fler. Den samlade bedömningen är att verksamheten håller en hög nivå och når delvis varierade målgrupper, men att det finns fortsatt potential till förbättringar.

Sammantaget har anläggningsbesöken för myndigheten under året minskat.

Medelhavsmuseet ligger dock i nivå med förra årets besökssiffror medan Etnografiska museet har ökat något. Sammantaget har även antalet verksamhetsbesökare varit lägre, där utfallet för Världskulturmuseet ligger något under förra året, Medelhavsmuseet ligger i nivå med förra året och Etnografiska museet, även här, har ökat något. Den största minskningen avseende både anläggnings- och verksamhetsbesök står Östasiatiska museet för, med närapå en halvering av antalet, vilket kan förklaras med att museet stängde för ombyggnad i maj 2024.

En stor del av myndighetens programverksamhet sker i samverkan med externa grupper och organisationer, vilket ger ökade möjligheter att nå olika målgrupper. Under året påbörjades ett arbete mot ett tydligare repertoartänkande i programverksamheten. Syftet är att genomföra färre men större programpunkter och försöka nå fler besökare per program. Detta har bidragit till en stabilare programverksamhet där antalet program som varit fullbokade har ökat i jämförelse med föregående år.

Sammantaget genomfördes 919 programpunkter (1 370) under året, riktade till såväl en vuxen publik som till familjer. Besökssiffrorna för programaktiviteter riktade mot vuxna minskade med 6 procent vilket med färre antal programpunkter innebär en ökad beläggningsgrad, från 79 besökare per programpunkt 2023 till 99 per programpunkt 2024. En mindre ökning av programtillfällen kopplade till en utställning med höga besökssiffror bidrar också till goda resultat, vilket framför allt har märkts på Etnografiska museet. På Världskulturmuseet pausades två större arrangemang riktade till den vuxna publiken, vilket resulterade i ett lägre antal deltagare för vuxenprogram. Däremot ökade antalet deltagare i familjeprogrammen.

De digitala besöken

Myndigheten har arbetat aktivt för att kulturen ska komma fler till del, bland annat genom olika digitala satsningar, vilket givit resultat. Myndighetens digitala skolprogram online tillsammans med en museipedagog har ökat stort, dock från en mycket låg nivå på 22 program under 2023, till 112 under 2024, vilket bidragit till att verksamheten nått en bättre spridning över landet.

Antalet barn och unga (under 19 år)

Myndigheten har i uppdrag att nå barn och unga, och har som målsättning att *andelen* barn och unga i förhållande till det totala antalet verksamhetsbesökare ska öka. Andelen var något högre 2024 jämfört med föregående år.

Ett av de viktigaste verktygen i arbetet med att nå barn och unga är den pedagogiska verksamheten som vänder sig mot skolor. Trots att myndigheten införde avgifter för skolbesöken under hösten har de pedagogledda skolbesöken på museerna ökat med 51 procent, med resultatet att fler barn och unga har fått tillgång till det publika utbudet.

Konferens och event

Myndigheten har en ambition att alla besökare ska få en museiupplevelse, oavsett anledning till besöket. Konferensverksamheten ger möjlighet för myndighetens museer att vara mötesplatser för olika externa arrangemang och därigenom nå olika målgrupper. Under 2024 kunde myndigheten konstatera fallande siffror för antalet konferensbokningar trots att satsningar gjorts med såväl ökad marknadsföring som förstärkt bemanning. Detta gällde främst för Världskulturmuseet och Etnografiska museet, där verksamheten inte återhämtat sig fullt ut efter pandemin och efterföljande lågkonjunktur. Trots färre bokningar kan myndigheten dock konstatera ett högre antal konferensdeltagare under 2024 jämfört med 2023. Även intäkterna från konferensverksamheten har ökat under 2024.

Utställningar

Myndigheten öppnade under året ett par utställningar som särskilt lockade nya målgrupper.

HBTQI-personers rättigheter och villkor är något som många runt om i världen kämpar för, så även i Sverige. I utställningen *Habibi - the revolutions of love* på Medelhavsmuseet, utmanar samtida konstnärer från arabvärlden, Iran och Afghanistan, könsnormer och kroppens relation till det offentliga rummet. Utställningen fick stort gensvar under öppning och sedan dess har myndighetens pedagoger etablerat långvariga samarbeten kring utställningen med ett flertal skolor och organisationer, exempelvis Avdelningen för Genusvetenskap vid Stockholms universitet, RFSL och Rainbow Refugees. Bland besökarna märks unga queera, bland dem många med MENA-bakgrund. Besökarna till utställningen utgörs även av grupper som aldrig tidigare besökt Medelhavsmuseet, som exempelvis nattvandrande mammor från Järva stadsdelsområde utanför Stockholm, men också berörda myndigheter och organisationer som särskilt jobbar med mångfalds- och integrationsfrågor på nationell och regional nivå, exempelvis Diskrimineringsombudsmannen, Socialstyrelsen och Stockholms stads arbetsmarknadsenhet.

Med utställningen *Yokai - om japanska väsen* på Etnografiska museet, lyckades myndigheten att nå framför allt ungdomar och unga vuxna intresserade av japansk populärkultur, men som här även fick ta del av dess historiska bakgrund.

I utställningen *Gläntan* har Världskulturmuseet arbetat utifrån MISK-programmet, vilket står för musik, interaktiv design, sinnesstimulering och kvalitet. Utställningen är ett samarbete med Eldorado Resurscenter, Furuboda folkhögskola och Lunds Tekniska Högskola och erbjuder varierade möjligheter att uttrycka sig, anpassade för personer med kommunikativa, kognitiva och fysiska funktionsnedsättningar och barn mellan 0 och 6 år.

Högre andel anläggningsbesökare blir verksamhetsbesökare

Målsättningen att andelen verksamhetsbesök i förhållande till antalet anläggningsbesök ska öka uppnåddes, med en något högre andel för 2024 på 56 procent (53).

Deltagande i samhällsdebatten och synlighet i redaktionella medier

Myndigheten har fortsatt att aktivt arbeta med pressbearbetning kring aktuella frågor och händelser, framför allt rörande nya utställningar samt programpunkter. Myndigheten har även en expertroll i kulturarvsfrågor. Under året har världsläget ökat efterfrågan på kommentarer och fakta gällande hotade kulturarv i krig och konflikt. Medarbetare har också medverkat i intervjuer rörande skydd av det kulturarv som förvaltas i Sverige. Dessutom noteras ett fortsatt ökande intresse för återförandefrågor. Störst medialt intresse under året väckte utställningen *Nakba – palestinska berättelser från 1948*. Även beskedet om att regeringen utsett ny myndighetschef fick stort genomslag. Ändå noteras en avsevärd minskning av antalet artiklar – cirka 40 procent – jämfört med tidigare år. Enligt myndighetens leverantör Retriever finns flera förklaringar till detta. Retriever bytte vid årsskiftet rapportverktyg samtidigt som förändringarna i medielandskapet varit stora under året. Förändringarna i regel om mediestöd från 1 januari 2024 medförde en nedgång i TT-genomslaget. Därmed minskar antalet artiklar och räckvidd.

Publikundersökningar

De publikundersökningar som genomförts under året visar att 51 procent av Världskulturmuseernas besökare är *mycket nöjda* med sitt besök. Sammantaget för myndighetens fyra museer är andelen *nöjda och mycket nöjda* besökare 91 procent. Viljan att rekommendera verksamheten är fortsatt hög. Myndigheten har inte genomfört någon publikundersökning för någon specifik utställning under året. Andelen besökande kvinnor är fortsatt hög och har ökat något, från 53 till 59 procent (53) av antalet besökare.

Se vidare avsnitt 3.2.1 Publik verksamhet, 3.2.1.5 Pedagogisk verksamhet och 3.2.1.8 Den unga publikens behov.

3.3 Samlingsförvaltning

Uppdrag: Myndigheten ska vårda, förteckna, vetenskapligt bearbeta och utveckla de samlingar som anförtratts myndigheten.

Resultatindikatorer avseende samlingsförvaltning

Samlingen ska

- tillgängliggöras i våra museer, digitalt samt på andra platser
- vara placerad i ändamålsenliga lokaler (klimat, ljus, utrymme och säkerhet)
- vara registrerad, positionerad och fotograferad i samlingsdatabasen.

3.3.1 Samlingsförvaltning 2024

Återrapporteringskrav: Myndigheten ska redovisa resultatet av arbetet med digitisering och digitalisering av myndighetens samlingar. Av redovisningen ska framgå dels samlingarnas storlek, inklusive årets tillväxt, dels hur stort antal i och hur stor andel av samlingarna som är digital. Det ska också framgå hur stor andel av samlingarna som är digitalt tillgänglig. Av redovisningen ska det dessutom framgå vilka delar av resultatet som härrör från den medelförstärkning som myndigheten har tilldelats. Myndigheten ska också redovisa vilka kostnader som myndigheten har haft för arbetet med digitisering och digitalisering.

Myndigheten förvaltar, vårdar och utvecklar samlingar bestående av cirka 465 000 föremål och fler än en miljon bilder. Myndigheten förvaltar även cirka 700 hyllmeter arkivhandlingar, 300 filmer samt fyra bibliotek med ett sammanlagt bestånd av cirka 170 000 böcker och tidskrifter. Samlingens omfattning bygger på en kvalificerad uppskattning utifrån uppgifter i katalog- och accessionsunderlag. Genom kontinuerligt inventerings- och uppordningsarbete kan samlingens omfattning komma att förändras. Detta inbegriper även bildsamlingen och biblioteken. Nyförvärv under året redovisas på annan plats (se rubrik *Accessioner* nedan).

Myndigheten har under året fortsatt arbetet med att genomföra insatser kopplade till höjd beredskap enligt *Förordning (1993:243) om undanförsel och förstörelse*. De föremål, arkivhandlingar och böcker som ska prioriteras vid höjd beredskap har identifierats och evakueringsplaner för respektive föremålsmagasin är under utarbetande. Som en integrerad del av detta arbete har även planerna för restvärdesräddning utvecklats. Arbetet med att implementera, kvalitetssäkra och träna olika processer är dock resurskrävande och kan inte till fullo fullgöras av befintlig personal.

Bevara och tillgängliggöra kulturarvet genom digitisering och digitalisering (återrapporteringskrav)

Digitaliseringsarbetet kan inte isoleras från samlingsförvaltningsarbetet, utan utgör en del av en sammanhängande process från det att en samling tas fram, uppordnas, bevaras, katalogiseras, digitaliseras och återplaceras i magasinet. Den medelsförstärkning på 2,5 mnkr som tilldelats myndigheten är ett värdefullt tillskott och har använts till ett antal olika områden. Myndighetens egen satsning på digitaliseringsarbete har beräknats till 5 mnkr. Av den totala digitala produktionen under 2024 är en tredjedel resultatet av tillskottet (se tabell Samlingens digitala storlek).

Personal

De personalresurser som tillkommit genom de särskilda medlen har bland annat bidragit till digitalisering av arkivhandlingar samt transkribering i AI-verktyget Transkribus. Under 2024 har delar av Erland Nordenskiölds transkriberade resedagböcker publicerats online. I anslutning till det VR-finansierade forskningsprojektet *Digital repatriation* har en resurs anställts för att arbeta med kvalitetshöjning och komplettering av den digitala samlingsinformationen för framför allt Sydamerika (se även rubriken Samlingens spårbarhet nedan och avsnitt 3.4.1 Kunskapsupbyggnad).

Digitisering

Antalet föremålsbilder har mer än fördubblats under 2024 (27 994) jämfört med fjolåret (10 517). Det kan delvis förklaras med att även bevarandepersonal bidragit till fotografering samt skanning av äldre bildmaterial, men det är också ett resultat av tidigare års satsningar på utrustning och effektivisering. För arkiv är motsvarande siffror för bilder 26 977 och för dokument 27 134. Det är dock viktigt att poängtera att fluktuation i siffror inte enbart reflekterar de personella- och ekonomiska resurser som brukats, utan även påverkas av om materialet är enklare eller mer komplext att digitisera.

Den externa digitiseringen har fortsatt växa genom flera arbetsmarknadsprojekt. Under året har framför allt samarbetet med Stiftelsen Föremålsvård Kiruna (SFK) utvecklats och sedan tidigare har myndigheten även samarbeten med MediaCopy och A-Reco. SFK har lång erfarenhet av samarbete med museer vilket har resulterat i hög kvalitet på metadata och digitisering av småbildsdi. A-Reco har genom myndighetens utbildningsinsatser utökat sina tjänster för metadata-sättning. Satsningen på extern digitisering har kombinerats med intern inventering och ompackning av arkivmaterial. Av detta har följt ökade kostnader för transporter till de externa samarbetsparterna, pack- och arkivmaterial samt arbetstid för planering, förvaltning och support.

Som exempel på digitiseringsprojekt kan Excavating Andersson nämnas, där myndigheten tillsammans med universitetet i Oxford har finansierat extern digitaliseringen av drygt 5 000 sidor av Johan Gunnar Anderssons arkivhandlingar. Även digitisering av Osvald Siréns arkivhandlingar har varit ett omfattande projekt som utförts både externt och internt. Under 2024 blev den sista etappen av den externa digitiseringen färdig, med en slutlig leverans om 20 000 sidor. Den interna delen fortlöper och hittills har 18 av 24 arkivboxar digitiserats. Under året har prioritet även legat på digitisering av originalkataloger för föremål som ingår i evakueringsplaner för prioriterade samlingar, vilket är en del av myndighetens insatser för höjd beredskap.

Samlingsförvaltningssystem

Myndighetens samlingsförvaltningssystem *Carlotta* fick under 2024 ett nytt publikt gränssnitt. Gränssnittet är anpassat för Carlotta 3.9 vilket fortfarande är under utveckling. Målsättningen är att driftsätta en första version av 3.9 under 2025.

Utrustning

En bokskanner har köpts in till Etnografiska museet för ett mer agilt och kostnadseffektivt arbetssätt. Skannern ska implementeras i ett linjärbete för intern digitalisering av arkivhandlingar.

Kostnader för digitalisering och förmedling

I tabellen nedan redovisas de totala årliga kostnaderna för digitalisering och förmedling uppdelade på fyra områden.

Digitalisering och digital förmedling, 2024	Kostnader totalt, tkr	Kostnader anslag, tkr	Tilldelad medelförstärkning, tkr	Resultat
Personalkostnader *	4 279	2 537	1 742	Uppordning, föremåls- magasin, rutiner
Digitisering **	558	278	280	30 000 digitala filer
Samlingsdatabas och förmedling ***	916	716	200	Utställningsapplikation
Drift och lagring samt utrustning ****	747	469	278	Effektivare bildfångst, högre kvalitet
Summa	6 500	4 000	2 500	

* Personalkostnader

Kolumnen *Kostnader Anslag* identifierar den arbetstid som enbart kan beskrivas som digitiseringsarbete, det vill säga arbetstid för digitisering samt förvaltning av den digitala informationen. I en helt analog samlingsförvaltning skulle ett större antal tjänster krävas för motsvarande arbete. Den typ av tjänster och arbetsuppgifter som ingår är digitaliseringskoordinator och digitaliseringsassistent och till viss del fotografer, projektledare för digitala satsningar samt den sammanlagda tid som övrig personal lägger på att omvandla analog samlingsinformation till digital. Dokumentationsarbete som utförs ingår inte, då det är arbete som även skedde innan digitaliseringen (till exempel fotografer, intendent, antikvarier, konservatorer).

Kolumnen *Tilldelad medelförstärkning* redovisar samtliga personalkostnader. Myndigheten har inte försökt bryta ut hur stor del av arbetstiden som kan räknas som ren digitisering.

** Digitisering

Här ingår kostnader för det arbete som görs på myndighetens uppdrag, av externa aktörer. Exempelvis externa leverantörer av tjänster vilka digitaliserar bildsamlingar. En del förberedande arbete för detta ingår dock i siffror för personalkostnader.

*** Samlingsdatabas och förmedling

Här ingår utvecklingskostnader för samlingsdatabasen *Carlotta* och dess nya publika sökgränssnitt. Genom gränssnittet sker förmedlingen av den digitaliserade informationen. Myndigheten har även en avgiftsintäkt för samordning av Carlotta. I denna post redovisas enbart kostnaden. Förutom utvecklingen av själva gränssnittet gäller utvecklingen även Carlottas API och konfigurationsmöjligheter. Under året har även extra medel nyttjats för att anpassa och uppdatera en utställningsapplikation som används i de fysiska utställningarna. Förmedling som sker genom andra tjänster och gränssnitt har inte inkluderats (hemsidan, sociala medier, distribution på externa plattformar såsom *Wikipedia*, *Internet Archive*, *Sketchfab* med flera).

**** Drift och lagring samt utrustning

Här ingår kostnader för myndighetens it-miljö (datorer, hårdvara, mjukvara, servrar osv). Här måste man räkna med att även i en analog miljö finns kostnader för utrustning och drift.

Samlingens digitala storlek

Samlingens digitala storlek med media (bild, ljud, video) totalt respektive enbart 2024 redovisas i nedanstående tabell. Eftersom sista kolumnen som finns redovisad i tidigare års årsredovisningar "Externt tillgängliga i egen produktion eller för vidareutnyttjande" angav hur mycket i procent som är tillgängligt, och allt är 100 procent tillgängligt, har myndigheten från och med årsredovisning 2024 valt att låta denna kolumn utgå ur tabellen. Som jämförelse har myndigheten också valt att inkludera motsvarande tabell från 2023 års årsredovisning, och även för denna låtit motsvarande kolumn utgå.

Typ	Storlek, totalt	Tillväxt 2024	Digitala poster med bild, totalt	Digitala poster med bild, tillväxt 2024	Digitala bilder, totalt	Digitala bilder, tillväxt 2024	Digitala poster med bild, procent
Föremål	465 263	68	246 460*	12 048	482 080	27 994	52
Bibliotek	173 547	867	100	0	300	0	0
Ljud	150	0	100	0	1 500	0	66
Rörlig bild	300	0	200	0	200	0	66
Bild (foto/teckning)	1 000 000	779	242 711	15 796	335 302	26 977	24
Dokument	700 hyllmeter	0**	271 977	11 254	386 119	27 134	1***

Samlingstyp	Samlingar, storlek, totalt	Samlingar, tillväxt 2023	Digitala poster med bild, totalt	Digitala poster med bild, tillväxt 2023	Digitala bilder, totalt	Digitala bilder, tillväxt 2023	Digitala poster med bild, procent
Föremål	465 195	8	234 412*	3 183	454 086	10 517	50
Bibliotek	172 680	696	100	0	300	0	0
Ljud	150	0	100	0	1 500	0	66
Rörlig bild	300	0	200	0	200	0	66
Bild (foto/teckning)	1 000 000	4 700	236 532	30 147	303 859	27 453	23
Arkiv	700 hyllmeter	0	260 440	9 976	358 133	67 201	1**

*Observera att denna siffra endast redovisar digitala poster med bild. Totala antalet digitala föremålsposter (453 817) redovisas i tabellen "Digitalisering av samlingen" under 3.3.2 Volym. Skälet till detta är att ovanstående tabell återger den mängdmatrix och de mätvärden som Centralmuseerna gemensamt kommit överens om för återrapportering.

** Det fysiska dokumentarkivet har inte mätbart växt under 2024, däremot fortsätter det digitala myndighetsarkivet att växa.

*** Uppskattningsvis en procent av de 700 hyllmeter arkivmaterial myndigheten förvaltar har en digital bild/medium.

Accessioner

Myndigheten har fortsatt med en restriktiv hållning kring nyförvärv för att prioritera hantering av äldre, icke accederade föremål. Under 2024 har fokus därför legat på att formellt accedera äldre eftersläpande donationer, vilket har lett till att sex (fyra) förvärv tillkommit till föremålssamlingen omfattande totalt 70 (8) föremål. Till arkivet har myndigheten tagit emot en diabolssamling av konsthistorikern Joan Hornby (Östasiatiska museet) och våtplåtar av fotokonstnären Shane Balkowitsch (Världskulturmuseet).

Samlingens spårbarhet

På Etnografiska museet har hyresvärdens (Statens fastighetsverk) omfattande arbete med byte av sprinklersystem styrt arbetet. Fokus har legat på att evakuera det så kallade Västra magasinet från föremål inför renoveringen. I detta arbete har också punktinsatser genomförts kring föremål som omfattas av evakuering.

På Medelhavsmuseet har inga större insatser gjorts på grund av omprioriterade resurser. Enskilda mindre punktinsatser har dock genomförts.

På Världskulturmuseet har arbetet med Erland Nordenskiölds samlingar med att packa upp, identifiera, registrera och fotografera föremål fortsatt. Genom projektet *Digital Repatriation* har föremål från Brasilien, med tidigare okänd identitet, identifierats och registrerats.

På Östasiatiska museet har arbetet styrts av renoveringar samt arbetet inför nyöppningen av museet 2026. Befintliga magasin har förtätats för att ge utrymme för föremålen från basutställningen *Kina före Kina*, som monterats ner. Därtill har vissa strategiska punktinsatser genomförts för att öka spårbarheten, höja kvaliteten på information i databasen samt förbättra förvaringen av föremål. Här kan framför allt arbetet med Folke Bergmans samling nämnas, där arbetet med registrering, reprofoto och spårbarhet färdigställts under året.

Förutom genom besök av forskare och studenter har samlingarna under året aktiverats genom samarbete med flera urfolksgrupper. Etnografiska museet besöktes av gruppen Paiwan från Taiwan inför planeringen av en större utställning. Inom det VR-finansierade forskningsprojektet *Digital Repatriation* tog Världskulturmuseet emot grupper från Waiwai, Palikur och Tikuna i brasilianska Amazonas. Samlingarna besöktes också av en delegation från USA med representanter från Pawnee-gruppen.

Återlämnande

Frågan om återlämnande av kulturföremål och mänskliga kvarlevor är fortsatt mycket aktuell. På grund av samlingens globala karaktär, med stora mängder arkeologiskt och etnografiskt material, är Världskulturmuseerna troligen den institution i Sverige som främst arbetar med dessa frågor.

Myndigheten strävar efter att stärka sina resurser inom det proaktiva arbetet med att utreda och genomföra återlämnanden, inte minst gällande mänskliga kvarlevor och ceremoniella föremål. Den här typen av utredningar är resurskrävande och kräver ofta särskild utredningskapacitet. Under året har det proaktiva arbetet med återlämnande fokuserat på mänskliga kvarlevor. Planeringen som lagts för 2025 följer samma prioritering.

Myndigheten färdigställde under året en utredning om kvarlevor från Australien och en hemställan lämnades till regeringen den 30 september. Ärendet gäller fem mänskliga kvarlevor (3001.38.1–5) samt ett barkomslag (1912.01.1157). Kvarlevorna tillhör Etnografiska museets samling och har samlats in av Eric Mjöberg 1910–1911. Världskulturmuseerna hade redan vid tidigare återlämnanden till Australien, senast 2007, ambitionen att återlämna samtliga kvarlevor från Mjöbergs expedition, men kände då inte till att dessa fem kvarlevor existerade. Dessa återfanns 2018 på Osteologiska forskningslaboratoriet, Stockholms universitet. Myndighetens främsta kontakt i ärendet är Australiens kulturdepartement (Office for the Arts), som företräder First Nations.

Efter regeringsbeslut i två ärenden i slutet av 2023 har myndigheten under 2024 arbetat och planerat för att, i dialog med mottagarparterna, verkställa återlämnande. Ärendena gäller 39 föremål från britternas plundring av Benin City i nuvarande Nigeria samt den så kallade Niño Korin-samlingen från Bolivia.

Inom detta område deltar myndigheten i olika nätverk och arrangemang, såväl nationellt som internationellt. Medarbetare har bjudits in att tala om frågorna vid ett flertal externa arrangemang, bland annat vid Riksantikvarieämbetets konferens om regeringsuppdraget att analysera rådande förutsättningar för identifiering och återbördande av samiska föremål och mänskliga kvarlevor.

Utlån från föremålssamlingen

Antalet nationella och internationella utlån var under 2024 38 (31), med totalt 1 580 utlånade objekt (1 410). Exempelvis utlånades två träskulpturer från Papua Nya Guinea ur Etnografiska museets samlingar till Museum am Rothenbaum i Hamburg.

Myndigheten har under året beviljat 8 analysärenden (7), varav fem var destruktiva analyser⁴ för DNA och C-14 och tre var icke-destruktiv XRF-röntgen. Föremålen som analyserats är bland annat lejonhår från Etiopien, bronslock från Kina och keramik från Panamá.

Analysärendena har varit kopplade till bland andra Leiden University, University of Parma och Education University Hong Kong.

Arkiv

Som ett led i arbetet med långsiktigt bevarande av myndighetens elektroniska handlingar har en tjänst för arkivering av webb och sociala medier upphandlats och tagits i bruk. Arbetet med att förbättra förutsättningarna för de fysiska handlingarnas bevarande har fortsatt, exempelvis genom att Etnografiska museets och Medelhavsmuseets arkivlokaler har klimatiserats. På Etnografiska museet har även arbete med optimering av bildförvaring fortlöpt. Cirka 24 000 glasnegativ har behövt flyttas på grund av pågående renoveringar.

Under året har 64 besökare (33) tagit del av material i myndighetens fysiska arkiv. Därutöver har en stor mängd förfrågningar lett till utlämnande av elektroniska kopior av handlingar. Från 2024 redovisas inte längre antal bildbeställningar. Detta dels för att myndigheten inte särskiljer på utlämnande av handling utifrån mediebärare eller typ av handling, dels för att siffrorna inte längre speglar användningen då bland annat allt fler bilder kan laddas ner av externa användare utan att använda bildservice.

Biblioteken

Sedan 2021 är myndigheten ansluten till publiceringssystemet DiVA⁵, vilket ger stora möjligheter att tillgängliggöra och synliggöra myndighetens egna publikationer digitalt.

Antalet utlånade böcker från myndighetens fyra bibliotek har minskat, från 269 till 147. Antalet externa fysiska besökare till myndighetens bibliotek var 67 personer, en stor minskning jämfört med förra året (139). Antalet digitala besök var 95 284, en ökning med 120 procent från förra året (43 138). Antalet poster i Libris från myndighetens bibliotek har ökat, från 32 826 till 34 807. Katalogiseringsgraden av beståndet ligger på 100 procent och hela beståndet, med 173 547 poster, finns sökbart via myndighetens digitala bibliotekskatalog. Under året har 867 katalogiserade poster tillkommit i de lokala bibliotekskatalogerna (696).

Se även avsnitt 3.6.1 Samverkan.

⁴ Vid destruktiv analys tas ett litet fragment från föremålet och detta fragment förstörs under analysen. Innan ett beslut fattas analyseras vikten av forskningsresultaten mot den påverkan som sker på föremålet.

⁵ DiVA är ett digitalt publiceringssystem som gör det möjligt för universitet, högskolor, forskande myndigheter och institutioner att samla och tillgängliggöra publikationer för omvärlden.

3.3.2 Volymer

Jämförelsetal föremålssamlingen	2024	2023	2022
Omfattning	465 263	465 195	465 187
Varav utställda*	16 887	16 367	16 863
Varav magasinerade**	446 768	447 418	447 002
Andel utställda föremål i procent	3,63	3,52	3,62

* I siffran för utställda ingår föremål som magasineras under året och som alltså inte var utställda 31 december.

** I siffran för magasinerade är beräkningen gjord på totalen minus antal utställda och antal utlånade föremål.

Föremål utställda egna lokaler*	2024	2023	2021
Etnografiska museet	7 816	7 812	8 381
Medelhavsmuseet	4 648	4 755	4 731
Östasiatiska museet	2 925	2 315	2 293
Världskulturmuseet	1 498	1 485	1 458
Summa	16 887	16 367	16 863

* I siffran för utställda ingår föremål som magasineras under året och som alltså inte var utställda 31 december. Östasiatiska museet var enbart öppen första delen av året.

Antal externt utlånade föremål* (inklusive depositioner)	2024	2023	2022
Etnografiska museet	79	82	541
Medelhavsmuseet	737	1 202	599
Östasiatiska museet	109	124	91
Världskulturmuseet	655	2	66
Summa	1 580	1 410	1 297

* I siffran för utlånade ingår även föremål som återlämnats under året och som alltså inte längre var utlånade 31 december.

Digitalisering av samlingen	2024	2023	2022
Totalt antal digitaliserade föremålsposter	453 817	445 212	441 960
Föremålsposter med sakord	436 203	429 261	425 340
Föremålsposter med position	379 650	369 403	364 534
Föremålsposter med bild	246 460	234 412*	231 229

* Det är denna siffra som återfinns i tabellen ovan "Samlingens digitala storlek" under 3.3.1.

Digitalisering - nytillkomna och uppdaterade poster	2024	2023	2022
Antal nya föremålsposter	8 844	3 389	4 864
Antal uppdaterade föremålsposter	283 643	214 898	147 154
Antal nya fotoposter	16 111	19 570	28 455
Antal uppdaterade fotoposter	82 700	71 278	52 306

Samlingsbesök	2024	2023	2022
Etnografiska museet	187	97	79
Östasiatiska museet	80	154	14
Medelhavsmuseet	40	138	6
Världskulturmuseet	483	365	598
Summa	790	754	697

Internationella besök*	2024	2023	2022
Summa	96	109	45

* Summa för myndighetens 4 museer tillsammans.

Jämförelsetal biblioteken	2024	2023	2022
Bestånd, antal titlar	173 547	172 680	171 984
Antal online prenumerationer	8	10	10
Digitala besök	95 284	43 138*	60 705*
Externa fysiska besök	67	139	156
Utlån	147	269	290

* I ÅR 2023 samt ÅR 2022 anges lägre siffror för de digitala besöken (30 972 resp. 23 725). Från och med 2024 ingår förutom digitala besök till respektive museums bibliotekskatalog Mikromarc även digitala besök till biblioteken via myndighetens webbportal, därav är utfall för 2023 och 2022 omräknat och ändrat jämfört med årsredovisning för 2023 samt 2022.

3.3.3 Resultatbedömning

Samlingsförvaltningens status bedöms vara delvis god och på ett generellt plan bedöms säkerhet och klimatförhållanden vara tillräckliga. Betydande risker finns dock, med exempelvis invändiga vatten- och avloppsledningar, begränsningar i klimatanläggningar samt avsaknad av karantänsutrymmen. I ett långsiktigt perspektiv påverkar även yttre klimatförändringar hotbilden mot samlingarna och dess förvaltning. Vissa föremålsmagasin är överutnyttjade och saknar möjlighet till ytterligare förtätning. Åtgärder för att lösa problemet genom kompaktering är önskvärda, men påverkas av begränsningar av lokalernas konstruktion, och är i flera fall förknippade med större investeringar.

Förmågan att uppfylla målen varierar beroende på lokal. Nuvarande lösning med föremålsförvaltning spridd på sju olika platser försvårar optimal och effektiv samlingsförvaltning. Även dokument- och bildarkiv samt bibliotek är spridda på flera platser och är därigenom utmanande att förvalta och tillgängliggöra.

Världskulturmuseets föremålsmagasin är ändamålsenligt och samlingarna är i god ordning. Medelhavsmuseet har sina föremålsmagasin i Tumba där ordningen är god och säkerheten hög. Där finns även ändamålsenlig föremålshantering och bra tillgång till forskarplatser. På Östasiatiska museet är det delvis god ordning och generellt bedöms säkerhet och klimat vara tillfredställande, medan magasinsytan är begränsad. Under vanliga förhållanden kan samlingen förvaras, hanteras och visas i lokaler och utrymmen som delvis är ändamålsenliga, men under senare delen av året har samlingen varit otillgänglig för allmänheten på grund av ombyggnationer i fastigheten. Ett antal risker finns dock, det saknas bland annat möjlighet att frysa föremålen och brist på karantänsutrymmen försvårar det förebyggande arbetet mot skadedjur.

På Etnografiska museet har magasinen flera brister och under senare år har incidenter med olika typer av vattenläckage inträffat. De senaste årens väderförhållanden har inneburit stora fluktuationer i temperatur och luftfuktighet, vilket är en konsekvens av husets föråldrade klimat- och ventilationssystem. Detta har lett till svårigheter att upprätthålla stabilt klimat såväl i magasin som i utställnings- och arbetslokaler. Flera magasin är överfyllda och förtätning i form av nya kompaktsystem är nödvändig. Under 2024 påbörjades ett omfattande arbete med installation av ett nytt sprinklersystem, installation av en ny ventilationsanläggning samt relining av avloppssystem. På grund av den höga säkerheten kring samlingarna kräver dessa ombyggnationer även att många interna resurser har behövts omprioriteras till detta arbete. Detta har påverkat den ordinarie samlingsförvaltningen genom att till exempel arbetet med spårbarhet, förebyggande konservering och annan samlingsförvaltning delvis har behövt pausas.

Myndigheten lever ännu inte upp till Riksrevisionens rekommendation avseende samlingars spårbarhet, där museerna förväntas garantera en rimlig grad av säkerhet och att alla föremål ska vara registrerade, positionerade och fotograferade. Under året har arbetet med samlingsförvaltningens säkerhetsrutiner fortsatt, bland annat rörande förbättrade lås- och larmsystem samt uppdateringar av förvaltningsplanens styrande och stödjande dokument. Krav och standarder för aktiv förvaltning efterlevs och arbetet med förebyggande skadedjurskontroll, *Integrated Pest Management* (IPM), fortsätter på samtliga museer.

Riksarkivet har under 2024 inspekterat arkivvården för Världskulturmuseernas verksamhet i Göteborg. Arkivlokalerna på Ebbe Lieberathsgatan lever i princip upp till Riksarkivets krav, men mätutrustning för luftfuktighet och temperatur behöver installeras i dokumentarkivet och klimatet justeras något i bildarkivet under 2025. Riksarkivet underströk vidare att endast arkiverade handlingar får förvaras i arkivlokaler, ej biblioteksmaterial såsom är fallet i dokumentarkivet. Arkivskåpen på Världskulturmuseet möter samtliga Riksarkivets krav.

790 samlingsbesök genomfördes under året, vilket är en ökning från fjolårets redan höga siffror (754). Samlingsbesöken bidrar till ökad kunskap om samlingarna, genererar bättre metadata samt bidrar till en bredare kunskapsförmedling. Genom samlingsbesöken har även många internationella kontakter knutits.

Antalet externa fysiska besökare till myndighetens bibliotek i Stockholm var 67 personer, en avsevärd minskning jämfört med förra året (139). Detta kan förklaras dels av att Östasiatiska museet varit stängt på grund av ombyggnad under större delen av året, dels av minskad bemanning av biblioteken i Stockholm på grund av pensionsavgång under hösten, som ännu inte ersatts med nyrekrytering. Antalet externa besökare till biblioteket på Världskulturmuseet ingår och redovisas i samlingsbesöken. Under året har 867 katalogiserade poster tillkommit i de lokala katalogerna, en något lägre tillväxt jämfört med föregående år (969). Katalogiseringsgraden av beståndet ligger på 100 procent och hela beståndet, med 173 547 poster (172 680), finns sökbar via myndighetens digitala bibliotekskatalog.

3.4 Kunskapsuppbyggnad

Uppdrag: Myndigheten ska genom kunskapsuppbyggnad och samarbeten med olika aktörer främja och berika samhällsdebatten inom sitt verksamhetsområde. Myndigheten ska verka för ökad kunskap grundad på forskning och samverkan med andra, exempelvis universitet och högskolor, och förmedla kunskap inom sitt verksamhetsområde. *Förordning (2014:172)*

Resultatindikatorer avseende kunskapsuppbyggnad

Kunskapsuppbyggnaden ska

- vila på vetenskaplig grund och ta tillvara aktuella forskningsrön
- ske i samverkan med nationella och internationella intressenter.

3.4.1 Kunskapsuppbyggnad 2024

Genom nationella och internationella samarbeten inom forskning och utveckling kan myndigheten stärka kunskapsuppbyggnaden, öka kvaliteten och nå en hög relevans för användarna. Projektsamarbeten bidrar till att få in fler perspektiv i tolkningar av samlingen, olika typer av metodutveckling samt ger möjlighet till ökad spridning i relevanta sammanhang.

Myndigheten utgår från regeringens definition av forskning och utvecklingsverksamhet (FoU) som "ett systematiskt arbete för att söka efter ny kunskap eller nya idéer med eller utan en bestämd tillämpning i sikte. Här ingår också systematiskt arbete som utnyttjar forskningsresultat, vetenskaplig kunskap eller nya idéer för att åstadkomma nya material, varor, tjänster, processer, system och metoder, eller väsentliga förbättringar av redan existerande sådana". Världskulturmuseerna har också ambitionen att vara ledande kunskapsresurs i Sverige kring frågor om hotade kulturarv samt proveniens och repatriering. Därtill ska Världskulturmuseerna prioritera forskning utifrån frågeställningar kopplade till de samlingar som myndigheten förvaltar.

Berika samhällsdebatten

Världskulturmuseerna har i samverkan med andra aktörer berikat samhällsdebatten inom en rad områden såsom hotade kulturarv, dekolonialisering och återlämnande frågor, och har under året medverkat i media i rollen som expertmyndighet. Bland annat lyftes kulturarvsfrågor i Sveriges radio med fokus på kulturarvet i Gaza och i SVT:s kulturnyheter om Libanons kulturarv och det pågående kriget.

Se vidare avsnitt 3.2.3 Resultatbedömning (Publik verksamhet).

Forsknings- och utvecklingsprojekt

Myndigheten har under året deltagit i ett antal forsknings- och utvecklingsprojekt. Se tabell nedan för information om respektive projekt.

FoU-projekt 2024	Tidsperiod	Beskrivning
Digital repatriation of cultural heritage to the Global South: A model for open access to museum collections empowering indigenous communities in the Brazilian Amazon.	2021–2025	Samarbetsprojekt mellan Sverige (Göteborgs universitet och Statens museer för världskultur) och Brasilien (Museo Nacional Rio de Janeiro och Universidad de Pará). Projektet behandlar digital restitution av material som finns vid myndigheten. Forskningen utforskar "digital restitution" som redskap, makt i digitalisering och delad kunskap. Under 2024 arbetade två delegationer från Palikur respektive Tikuna tillsammans med forskare från Brasilien med föremålen i Göteborg. Arbetet har fortsatt med byggandet av en ny databas i verktyget Tainacan, och en publikation förbereds. Projektet finansieras av Vetenskapsrådet.
Demokrati finns inte - vi gör den!	2021–2024	Den stärkta demokratisatsningen Demokrati finns inte – vi gör den! har växt långt utöver de förväntade resultaten, att skapa en digital läresurs, som sattes upp i ansökan 2020. Utöver finansiering med projektmedel från Riksantikvarieämbetet har ytterligare resurser tillförts från myndigheten, vilket medfört att projektet kunnat breddas. Projektet avslutades formellt 2023 men utställningen på Världskulturmuseet stod kvar till augusti 2024. Projektledaren har under året fortsatt hålla föredrag om projektet och därtill har de tre pop-up utställningarna turnerat nationellt.
Jade-projektet	2018–2024	Vid Östasiatiska museet finns runt 1 000 jadeföremål från Kina. Jadeprojektet syftar till att få en bättre förståelse av samlingen, vilken tillhör en av de största och viktigaste i Europa. Projektet fortsätter genom enskild intendents forskning, och förhoppningen är att ytterligare resurser ska göras tillgängliga så att projektet kan utvecklas vidare till en utställning och en projektpublikation.
Afrika pågår	2018–2024	Ett utforskande och metodutvecklande dialogprojekt, med och av svenskar med afrikanskt ursprung, i syfte att lyfta fram nya perspektiv på den afrikanska kontinenten. Ambitionen är att göra myndighetens samlingar från Afrika relevanta för fler. Under 2024 har projektet inte haft någon avsatt budget. Projektet har fortsatt med workshoppar i Oslo och Lusaka samt en artikel i samarbete med det internationella projektet Sustaining the Otherwise. Kunskapsutbyte har inletts med Internationella programmet för bild och form (IASPIS), Konstnärsnämnden.
Japanese Playing Card Project	2023–2025	Forskningen avser att tekniskt analysera en uppsättning japanska spelkort från 1700-talet, som visades i utställningen Världens spel, med syfte att göra en materiellt korrekt reproduktion av korten och därmed återuppväcka historisk spelkortsproduktion. Hela processen filmades. Projektet har pausats under 2024 men kommer att färdigställas under 2025, genom en film och en akademisk publikation.

Taiwan-project	2024-	Etnografiska museet förvaltar över 300 föremål som rör ursprungsbefolkningar i Taiwan. Taiwanprojektet är ett paraplyprojekt som syftar till att identifiera de levande ättlingarna till de ursprungssamhällen från vilka museiföremålen samlades in och att informera dem om att det finns föremål från deras förfäder bevarade i Sverige. Målsättningen är att skapa en hållbar och långsiktig relation mellan museet och grupperna i Taiwan. Under 2024 inleddes ett samarbetsprojekt med det södra Paiwan-samhället i Shizi Township (Shizi Township och National Taiwan Museum). Under året har även samarbetet med Seediq-gruppen (som initierades i projektet Taking Care) fortsatt.
Att väcka föremålen till liv	2024–2026	Projektet utmanar museernas koloniala historia genom gestaltning av tidigare RJ-finansierad forskning. Förutom sex delfproduktioner vid myndighetens fyra museer innebär projektet omfattande metod- och kunskapsutveckling i samverkan med forskare, konstnärer och intressenter från samlingarnas ursprungskontexter. Under 2024 har projektet utfört fyra seminarier med projektets två anslutna forskare, en workshop tillsammans med tre externa forskare som bedriver konstnärlig forskning om Sveriges koloniala historia, en workshop med forskarkollegor från Humboldt Forum/ Ethnologisches Museum Berlin om avkolonisering och samskapande samt en workshop om olika perspektiv på försoning med bidrag från internationella museikollegor och med fokus på Namibia, Sydafrika och Sápmi. Genomförs med medel från Riksbankens jubileumsfond.

3.4.2 Volym

Myndigheten har under året haft flera samarbeten inom forskning och utveckling, se tabell ovan i avsnitt 3.4.1 Kunskapsuppbyggnad.

Myndigheten har fortsatt fokus på att ansöka om externa forsknings- och FoU-medel för att dels bibehålla en position som relevant kunskapsinstitution, dels skapa möjligheter till en breddad finansiering utöver myndighetens anslag. Myndighetens personal är efterfrågade som lärare vid högskoleutbildningar och undervisar i flera olika ämnen, främst vid Göteborgs universitet. Myndigheten är även eftertraktad som praktikplats för högskolestudenter.

Medarbetare vid myndigheten har hållit 66 framföranden vid olika konferenser och programpunkter (96) som totalt drygt 3 000 personer (5 800 personer) tagit del av.

Myndigheten har under året arbetat inom flera forsknings- och FoU-projekt (se 3.4.1). Medarbetare bedriver även forskning utanför specifika projekt. Under 2024 har exempelvis två artiklar om så kallade *Handling collections* publicerats i välrenommerade tidskrifter.

Samlingsbesök och Internationella besök redovisas under avsnitt 3.3.1 Samlingsförvaltning.

Kunskapsuppbyggnad	2024	2023	2022
Medelsansökningar för forsknings- och FoU-projekt	9	4	2
Externa presentationer	66	96*	61*
Vetenskapliga arbeten**	6	14	10
Vetenskapligt inriktad medverkan i TV, radio/podd eller annan populär-vetenskaplig media***	16	23	11
Praktikanter från högskoleutbildningar	19	11	13

*Tidigare år har siffran avrundats, varför siffrorna ser något annorlunda ut jämfört med tidigare årsredovisningar.

**Med vetenskapliga arbeten menas här det som Vetenskapsrådet benämner "sakkunnigbedömda forskningsoutputs" (peer-reviewed research). Hit räknas sakkunnigbedömda originalartiklar, konferensbidrag, vars resultat inte finns i andra publikationer, samlingsverk, forskningsöversiktsartiklar, monografier eller bokkapitel.

***Hit räknas publikationer och publiceringar som har ett vetenskapligt anslag men som inte är sakkunniggranskade. Publikationerna kan vara redaktörsgranskade eller ogranskade.

Se även avsnitt 3.4.1 Kunskapsuppbyggnad samt 3.3.2 Volym (Samlingsförvaltning).

3.4.3 Resultatbedömning

Myndigheten bedömer resultaten avseende kunskapsuppbyggnad som goda. Myndigheten arbetar strategiskt för att bli en alltmer efterfrågad kunskapsresurs, såväl nationellt som internationellt. Genom samverkan med nationella och internationella intressenter har ett antal projekt och samarbeten pågått under året och verksamheten har därigenom fått ökad spridning.

Deltagande i ansökningar för forsknings- och FoU-projekt bidrar till kunskapsuppbyggnad och spridning av verksamheten. Myndigheten arbetar aktivt med att stärka de interna processerna för utveckling av idé- och ansökningsprocesser, vilket under året har visat goda resultat. Under 2024 skickades 9 medelsansökningar in (4), varav 7 som anslagsförvaltare (2), vilket är betydligt högre siffror jämfört med de senaste åren. Av dessa ansökningar har tre beviljats medan sex har fått avslag.

3.5 Digital utveckling och ny teknik

Uppdrag: Myndigheten ska använda ny teknik för att utveckla alla delar av verksamheten. *Förordning (2007:1185) med instruktion för Statens museer för världskultur.*

Resultatindikatorer avseende digital utveckling och ny teknik

Ny teknik ska

- användas för att utveckla alla delar av verksamheten.

3.5.1 Digital utveckling och ny teknik 2024

Internt digitalt utvecklingsråd

Myndighetens digitala utvecklingsråd har under året haft månatliga avstämningar, vilket bidragit till bättre överblick och intern samordning.

Intern AI-policy

Myndigheten har under året antagit en intern AI-policy tänkt att vägleda mer operativa beslut om användning av AI (artificiell intelligens).

Testbädd, Det digitala museilyftet

Myndigheten deltar i Centralmuseernas samarbetsråds digitaliseringsgrupp, som även fungerar som referensgrupp för kompetensutvecklingsprojektet *Det digitala museilyftet*, koordinerat av Riksantikvarieämbetet. Inom projektet har myndigheten under året etablerat en testbädd och prövat möjligheterna i AI-stödd bildigenkänning, som ett sätt att förbättra metadata, och länka det till andra datakällor med stöd av redan etablerade verktyg som *Open Refine*.

Utställningsbilder med hjälp av ny teknik

Under året har myndigheten som en del i utställningsprojektet *Yokai - Japanska väsen* utforskat AI:s bildgenerande möjligheter. Med hjälp av nyskapade bilder länkar utställningen samman historiska konstformer med den senaste tekniken. Myndigheten kan konstatera att denna satsning har väckt stort intresse och lockat nya målgrupper.

Utställningsplanering i Stratsys

För att bättre kunna samplanera större projekt har anpassningar och justeringar gjorts i myndighetens verktyg för planering och uppföljning. Anpassningarna samlar flera behov inom en gemensam digital infrastruktur, vilket bidrar till ett förenklat och effektivare planerings- och uppföljningsarbete.

Sökstationer 2.0

Myndigheten är i planeringsfasen för en uppgradering av museernas sökstationer. Projektet ger besökaren bättre möjligheter att digitalt söka och utforska samlingarna i museernas utställningar. Under året har medarbetare utbildats i nya verktyg samt framställt beställningsunderlag för kommande år.

3.5.2 Resultatbedömning

Myndigheten bedömer kvaliteten avseende digital utveckling och ny teknik som tillfredställande, och ett antal olika insatser har gjorts under året.

Se avsnitt 3.5.1 Digital utveckling och ny teknik ovan.

3.6 Samverkan

Uppdrag: Myndigheten ska samverka nationellt och internationellt med museer och andra aktörer, däribland det civila samhällets organisationer, för att nå största möjliga geografiska spridning och förankring. Myndigheten ska verka för ökad kunskap grundad på forskning och samverkan med andra, exempelvis universitet och högskolor, och förmedla kunskap inom sitt verksamhetsområde. Myndigheten ska bedriva internationellt och interkulturellt utbyte och samarbete. *Förordning (2007:1185) med instruktion för Statens museer för världskultur.*

Resultatindikatorer avseende samverkan

Samverkan ska bidra till

- att myndigheten finns representerad i nationella och internationella samarbeten och nätverk
- att kunskap om myndighetens verksamhet sprids (geografisk spridning samt ökad förankring)
- en ömsesidig kunskapsutveckling för myndigheten och våra användare (antal samarbetsavtal mm)
- att skapa en ökad och långsiktig resurseffektivitet för myndigheten.

3.6.1 Samverkan 2024

Myndigheten har under året deltagit i ett stort antal fora för samverkan, bland annat inom digitalisering, forskning och utveckling, vid utställningsproduktion, gällande återlämnanden samt inom programverksamhet och pedagogisk verksamhet.

Nätverk

Myndigheten representeras bland annat i Centrmuseernas Samarbetsråd (CMS), Centrmuseernas digitaliseringsnätverk, Vetenskapsrådets nätverk för FoU-myndigheter, EEMDG – European Ethnographic Museum Directors' Group, Benin Dialogue Group samt ett antal andra nätverk och arbetsgrupper.

Myndigheten innehar fortsatt ordförandeskapet i *Kulturarvsakademin*, ett samverkansprojekt mellan Göteborgs universitet och olika kulturarvsaktörer i Västra Götaland, på statlig, regional och kommunal nivå, vilket under året bidrog till genomförandet av två konferenser.

Sedan 2005 är myndigheten kontaktpunkt för Anna Lindh-stiftelsens svenska nätverk bestående av drygt 100 organisationer från civilsamhället, vilka på olika sätt arbetar för internationell och interkulturell dialog och förståelse.

Myndigheten deltog under året i *Nätverket Universell Kultur*. Nätverket fokuserar på att tillgängliggöra kultur och värna rättigheter för personer med funktionsvariationer, både för att kunna ta del av kultur som publik, och för att kunna arbeta inom kulturområdet.

Myndigheten samverkar regelbundet med andra myndigheter, inom bland annat administration, hållbarhet, arkiv, HR och andra stödfunktioner. Under 2024 genomfördes bland annat en utbildningsinsats för HR inom AI, i samverkan med fyra andra myndigheter⁶ i Västra Götaland.

⁶ Swedac, Jämställdhetsmyndigheten, Inspektionen för socialförsäkringen, Havs- och vattenmyndigheten.

Forskning och utveckling, samverkan med universitet och högskolor

Forsknings- och utvecklingsprojekten som bedrivs av och vid Världskulturmuseerna bygger i hög grad på samverkan med universitet, högskolor, andra museer och civilsamhället. Världskulturmuseerna ingår i nätverk med ett stort antal lärosäten runt om i världen, vilket ökar möjligheten att delta som partnerorganisation i forskningsansökningar.

Utställningsprojektet *Att väcka föremålen till liv – och utmana museernas koloniala historier*, finansierat av Riksbankens Jubileumsfond, utgår ifrån ett nära samarbete med idéhistorikern Linda Andersson Burnett (Uppsala universitet) och konstvetaren Mårten Snickare (Stockholms universitet). Vidare har långsiktiga samarbeten inletts med ett antal nationella och internationella forsknings- och kulturinstitutioner, exempelvis Syracuse University, ANU College of Asia & the Pacific i Canberra, KiN-museet för samtidskonst i Kiruna samt Gaaltje saemienmuseume i Östersund.

Inom ramen för utvecklandet av den digitala lärplattformen om antiken har myndigheten samarbetat med Institutionen för arkeologi och antik historia vid Uppsala universitet.

I samband med arbetet med den kommande barnutställningen på Etnografiska museet genomfördes ett antal rundabordssamtal med sakkunniga inom barnforskning samt fokusgruppsmöten med målgruppen barn och föräldrar samt förskole- och skolklasser. Exempel på samverkan är Skolforskningsinstitutet, Södertörns högskola, Centrum för barnkulturforskning vid Stockholm universitet samt förskolelärare, förskoleklasser och klasser i årskurs 1–3.

Genom ett samarbete mellan myndigheten och Stockholm School of Economics Art Initiative visades utställningen *BeLonging* på Handelshögskolan i Stockholm, med verk av Michael Rakowitz i dialog med föremål ur samlingarna. Utställningen belyser frågor kring kulturarv, exil och tillhörighet.

Exempel på samverkan med andra museer och kulturinstitutioner

Under 2024 har flera samarbeten med museer ingåtts. Myndigheten har varit värd för två deltagare från det internationella utbytesprogrammet MuseumsLab, en utbildning inom universitetet i Berlin, för museiprofessionella från Afrika och Europa. På motsvarande sätt deltog en medarbetare från myndigheten i utbytet och besökte och tog del av verksamheten vid National Museum of Kenya i Nairobi.

Inom ramen för utställningen *Habibi - the Revolutions of Love* har Medelhavsmuseet samarbetat med Institut du monde arabe i Paris och utställningen *Nakba - palestinska berättelser från 1948* togs fram i samarbete med Bernt Hermele och Riksteatern. I anslutning till utställningsprojektet *Yokai - Japanska väsen* samarbetade myndigheten med en rad institutioner i Japan, däribland Yumoto Koichi Memorial Yokai Museum (Miyoshi Mononoke Museum) och Kyoto International Manga Museum. Vidare har samarbete inletts med MUDEC och 24Ore Cultura i Milano kring utställningen *Tattoo*, med öppning kommande år.

I september 2024 genomfördes en workshop om samarbeten, samskapande och dekolonisering på Etnografiska museet i Stockholm i samarbete med Humboldt Forum Berlin. Samarbetet är planerat att fortsätta 2025.

Hotade kulturarv

Inom ramen för uppdraget att främja skyddet av hotade kulturarv ingår myndigheten bland annat i en nationell samverkansgrupp som leds av Riksantikvarieämbetet och Svenska Uneskorådet. Under 2024 arrangerades bland annat föredrag och panelsamtal på Medelhavsmuseet för att uppmärksamma 70-årsfirandet av Konventionen om skydd för kulturegendom i händelse av väpnad konflikt, även kallad Haagkonventionen.

Se vidare avsnitt 3.7.1.2.

Samverkan inom återlämnande

Frågan om återlämnande av kulturföremål och mänskliga kvarlevor är fortsatt mycket aktuell och myndigheten deltar i olika dialoger, nätverk och arrangemang. Myndigheten fokuserar det proaktiva arbetet inom detta område till just mänskliga kvarlevor, där samverkan sker såväl internationellt som nationellt. Inom varje ärende sker en hög grad av samverkan och dialog, ofta med flera parter. Myndigheten har under 2024 lämnat en hemställan om återlämnande till regeringen (30 september). Ärendet gäller fem mänskliga kvarlevor från Australien (3001.38.1–5) samt ett barkomslag (1912.01.1157). Myndighetens främsta kontakt i ärendet hittills är Australiens kulturdepartement (Office for the Arts), som företräder First Nations i Australien.

Gällande återlämnande av Beninföremål till Nigeria (regeringsbeslut 16 november 2023) för myndigheten dialog med the National Commission of Museums and Monuments (NCMM).

Året inleddes av täta kontakter med Bolivas Kulturdepartement (*Ministerio de Culturas, Descolonización y Despatriarcalización*) gällande praktisk planering av återlämnande av den så kallade Niño Korin-samlingen (regeringsbeslut 16 november 2023).

Myndigheten deltar även i dialoger och samarbeten med flera samiska institutioner.

Se även avsnitt 3.2.1.3 Utställningar, 3.2.1.4 Programverksamhet, 3.2.1.5 Pedagogisk verksamhet, 3.2.1.8 Den unga publikens behov, 3.4.1 Kunskapsuppbyggnad, 3.7.1 Hållbar utveckling, 3.7.1.2 Skydda världens kultur- och naturarv samt 3.5.1 Digital utveckling och ny teknik.

3.6.2 Volymer

Volymer inom samverkan nämns även under avsnitt 3.3.1 Samlingsförvaltning, 3.4.2 Volymer (Kunskapsuppbyggnad) och 3.7.1 Hållbar utveckling.

3.6.3 Resultatbedömning

Myndigheten bedömer resultatet avseende samverkan som mycket gott. Myndigheten är en efterfrågad samarbetspart både nationellt och internationellt och eftersträvar aktivt olika typer av samarbeten. Myndighetens medarbetare finns representerade i en rad samarbeten och nätverk, vilket ger möjlighet till ett fördjupat professionellt kunnande och en ökad spridning av verksamheten. Formaliserade samarbeten ger möjlighet till utbyte av kunskap och kompetens inom en mängd områden.

För resultat avseende samverkan, se även avsnitt 3.3.3 Resultatbedömning (Samlingsförvaltning), 3.4.3 Resultatbedömning (Kunskapsuppbyggnad) och 3.7.1 Hållbar utveckling.

3.7 Hållbar utveckling

Myndigheten väljer under detta kapitel att återskoppla genomförda insatser för att bidra till de globala utvecklingsmålen enligt *Agenda 2030*, då detta är en viktig del i myndighetens systematiska miljöledningsarbete.

3.7.1 Hållbar utveckling 2024

3.7.1.1 Mål 11: Hållbara städer och samhällen

Världskulturmuseernas långsiktiga mål kopplat till hållbara städer och samhällen är att på egen hand och i samverkan med andra erbjuda en kontinuerlig mångfald av kunskapsbyggande och folkbildande aktiviteter med syfte att stärka skyddet för världens kulturarv. Som urval kan nämnas utställningen *Belonging* på Medelhavsmuseet, vilken skapar kunskap och reflektion kring föremål som plundrades från Iraks Nationalmuseum under invasionen av Irak 2003. Utställningen *Världens spel*, på Världskulturmuseet, som lyfter kunskap om historiska och samtida praktiker i att spela spel, som nöje, som politiskt verktyg, i tävlingsform och för att skapa gemenskap. Utställningen *Yokai - japanska väsen*, på Etnografiska museet, som lyfter betydelsen av det materiella och immateriella kulturarvet av berättelser och avbildande av väsen ur den japanska folktron, och hur de utgör grunden till dagens populärkultur. Utställningen *Nakba - palestinska berättelser från 1948*, på Medelhavsmuseet, som ger viktiga perspektiv för att förstå aktuella händelser som pågår i vår samtid.

Som exempel på forsknings- och samarbetsprojekt kan nämnas samarbetet om digitalt återförande av material, digital restitution, i samverkan med Göteborgs universitet, Museu Nacional Rio de Janeiro och Universidad de Pará. Ytterligare ett exempel är ett forskningsprojekt där en uppsättning japanska spelkort från 1700-talet analyserades i syfte att skapa en materiellt korrekt reproduktion. Processen utfördes i samarbete med två experter på område spel och träblocksteknik och filmades för att kunna utgöra innehåll i utställningen *Världens spel*.

Som en del i den interna kunskapsuppbyggnaden har hela organisationen erbjudits att ta del av innehållet i den digitala internationella museikonferensen *Green Museums Summit*, som fokuserar på miljövänliga museipraktiker. För att stärka det interna arbetet ytterligare, och uppnå en bättre förankring inom organisationen, har den tidigare hållbarhetsgruppen omvandlats till ett råd med chefsrepresentation och tydligare mandat.

3.7.1.2 Delmål 11.4: Skydda världens kultur- och naturarv

Uppdraget

Sedan 2017 har myndigheten en årlig anslagsförstärkning för att utveckla och driva ett långsiktigt arbete med syfte att främja skyddet av hotade kulturarv samt informera om problemen med den illegala handeln av kulturföremål. Myndigheten arbetar tvärande med frågan och samverkar med andra myndigheter och experter på nationell, nordisk och internationell nivå. En intendent med uppdrag att arbeta med hotade kulturarv är anställd vid myndigheten.

Samverkan

Som en resurs för tull och polis i Norden har myndigheten sedan tidigare upprättat en e-postlista knuten till specialistkompetenser rörande materiell kultur från andra länder, där det kan finnas grund för att ta föremål i beslag. Under 2024 inkom fyra ärenden rörande frågor om föremåls äkthet, ålder och skyddsstatus. Inom ramen för uppdraget ingår myndigheten i en nationell samverkansgrupp som förvaltas av Riksantikvarieämbetet och Svenska Unescorådet, som under 2024 hade ett möte där myndigheten medverkade. Myndighetens expert har hållit en föreläsning för Svenska Unescorådets personal på temat illegal handel med kulturföremål. Ett tidigare samarbete med Svenska Unescorådet och Kungliga biblioteket blev till en podcast på temat "Det stulna ordet – bokbål, förstörelse och illegal handel av nedtecknat kulturarv".

Informationskampanjer och informationsmaterial

Under året har myndigheten, i samarbete med ICOM⁷, översatt ICOM's röda lista för kulturföremål i fara för Mexiko och Latinamerika till svenska. I och med detta finns elva röda listor översatta till svenska. Listorna finns tillgängliga på myndigheten i tryckt format och digitalt som pdf på myndighetens hemsida samt även digitalt som pdf på ICOM's hemsida: <https://icom.museum/en/resources/red-lists/>. EU har antagit en handlingsplan mot olaglig handel med kulturföremål 2023–2025, vilket har bidragit till flera internationella projekt med syfte att motverka illegal handel med kulturföremål. Ett av projekten är *Anchise – applying new solutions for cultural heritage protection by innovative, scientific, social and economic engagement*, vars syfte är att utveckla digitala verktyg som kan användas för att skydda kulturarv och motverka illegal handel. Myndighetens expert ingår i Anchise's referensgrupp samt i en planeringsgrupp då projektet under 2025 kommer att hålla workshop och konferens i Sverige, till delar i myndighetens lokaler.

Publika program

Den 14 november har av Unesco utsetts som en minnesdag för 1970-års konvention om åtgärder för att förbjuda och förhindra olovlig införsel, utförsel och överlåtelse av äganderätten till kulturegendom. För att uppmärksamma konventionen arrangerade myndigheten, tillsammans med Kulturarvsakademien och Antikmuseet vid Göteborgs universitet samt svenska ICOM, ett föredrag och panelsamtal som belyste problematiken med den illegala handeln av kulturföremål i Medelhavsområdet. Myndighetens expert har även varit inbjuden att föreläsa på temat, bland annat vid två arrangemang på Kulturhuset Stadsteatern i Stockholm; *A night with Buddha*, som uppmärksammar årsdagen av förstörelsen av buddhorna i Bamiyan, Afghanistan, samt under *Ukraine Vision*, som fokuserar på ukrainsk kultur. Under året har myndigheten även arrangerat ett föredrag om kulturarvsförstörelsen i Gaza. Myndighetens expert har under 2024 fått uttala sig i media om frågor kring både kulturarvsförstörelse och illegal handel med kulturföremål.

3.7.1.3 Mål 12: Hållbar konsumtion och produktion

För att bidra till systematisk hållbar konsumtion och produktion arbetar Världskulturmuseerna med att öka förekomsten av krav på miljömässigt och socialt ansvarstagande vid upphandlingar och avrop. Som rutin i utbildningen av nyanställda betonas vikten av att efterleva regelverk om offentlig upphandling och att i upphandlingar och avrop ställa krav på miljömässigt och socialt ansvarstagande.

Gällande avfall och material har Världskulturmuseerna under året presenterat uppdaterade och mer detaljerade riktlinjer för avfallssortering i kontorsutrymmen, magasinsutrymmen och verkstäder. Ett omfattande arbete har genomförts för att förtydliga hållbarhetskrav och rutiner vid inköp av produkter till både butik och pedagogiska verkstäder.

Världskulturmuseerna har också ingått i ett projekt för framtagning av tredjepartsgranskad certifiering av hållbara interiörer, i syfte att se om det går att tillämpa på den kommande basutställningen för barn, som produceras på Etnografiska museet.

För att bidra till en mer hållbar utställningsproduktion arbetar Världskulturmuseerna därutöver för att förlänga utställningsperioderna på respektive ort, samt att växla utställningar mellan Stockholm och Göteborg så att fler egenproducerade utställningar visas på bägge orter.

Myndighetens riktlinjer för kemikaliehantering har uppdaterats under året och utbildningsinsatser i det digitala kemikaliehanteringssystemet har erbjudits medarbetare som i sitt arbete hanterar kemikalier.

⁷ International Council of Museums, museernas världsorganisation för samarbete och utveckling av museisektorn.

3.7.1.4 Mål 16: Fredliga och inkluderande samhällen

För att bidra till uppfyllandet av mål 16 om fredliga och inkluderande samhällen har Världskulturmuseerna i enlighet med de långsiktiga hållbarhetsmålen arbetat för att öka tillgängligheten till kulturarvet och informera om verksamheten för allmänhet och intressenter lokalt och globalt. Mycket av arbetet beskrivs i avsnitt 3.6 om Samverkan. Exempel på arbete som bidrar till att öka tillgängligheten är digitaliseringsarbetet, där exempelvis historiska arkiv kan göras läsbara och tillgängliga med hjälp av tjänster som Transkribus.

Världskulturmuseerna tar också emot forskare och besök från intressenter kopplat till de föremål som myndigheten förvaltar. Under avsnitt 3.4 Kunskapsuppbyggnad finns flertalet exempel på hur Världskulturmuseerna deltar i forsknings- och utvecklingsprojekt med flera parter, genom såväl externa presentationer nationellt och internationellt, som genom vetenskapligt inriktad medverkan i media och genom forskningsartiklar.

3.7.1.5 Delmål 16.5: Bekämpa korruption och mutor

Ett korruptionsfritt samhälle är en av förutsättningarna för genomförandet av de flesta målen i *Agenda 2030*.

Myndigheten har under året arbetat med frågor om korruption genom deltagande med en representant i det statliga *Myndighetsnätverket mot korruption*. Frågan ingår även i myndighetens introduktionsdagar för nyanställda. Samtliga medarbetare har under året givits möjlighet att genomföra Statskontorets webbutbildning *Din roll i staten - gemensamma spelregler*. Merparten av myndighetens medarbetare har genomfört utbildningen, vilken därefter följts upp med dilemmaövningar på respektive avdelning.

3.7.1.6 Mål 17: Genomförande och globalt partnerskap

För att bidra till mål 17 om Genomförande och globalt partnerskap har Världskulturmuseerna ett flertal kvalitativa samarbeten på nationell och internationell nivå.

Som exempel kan nämnas utbytesprogrammet *Museums Lab*, där en av myndighetens medarbetare under året blev antagen som fellow. Genom programmet möts afrikanska och europeiska museianställda på olika platser i bägge kontinenter för att dela erfarenheter och bygga relationer.

I produktionen av utställningen *Yokai - japanska väsen* har det upprättats en rad samarbeten med kulturarvsinstitutioner, sakkunniga och samtida kulturutövare i Japan, såväl nationellt som internationellt. Dessa samarbeten har bidragit till produktionen av utställningen, men också fungerat relationsskapande och öppnat för ett fortsatt kulturutbyte med aktiviteter i båda länderna.

Mer utförlig beskrivning kan läsas under avsnitt 3.6 Samverkan.

3.7.2 Volymer

Myndigheten har under året arbetat med frågan om hållbar utveckling som en integrerad del av verksamhetens mål och aktiviteter.

Se vidare avsnitt 3.7.1 Hållbar utveckling.

3.7.3 Resultatbedömning

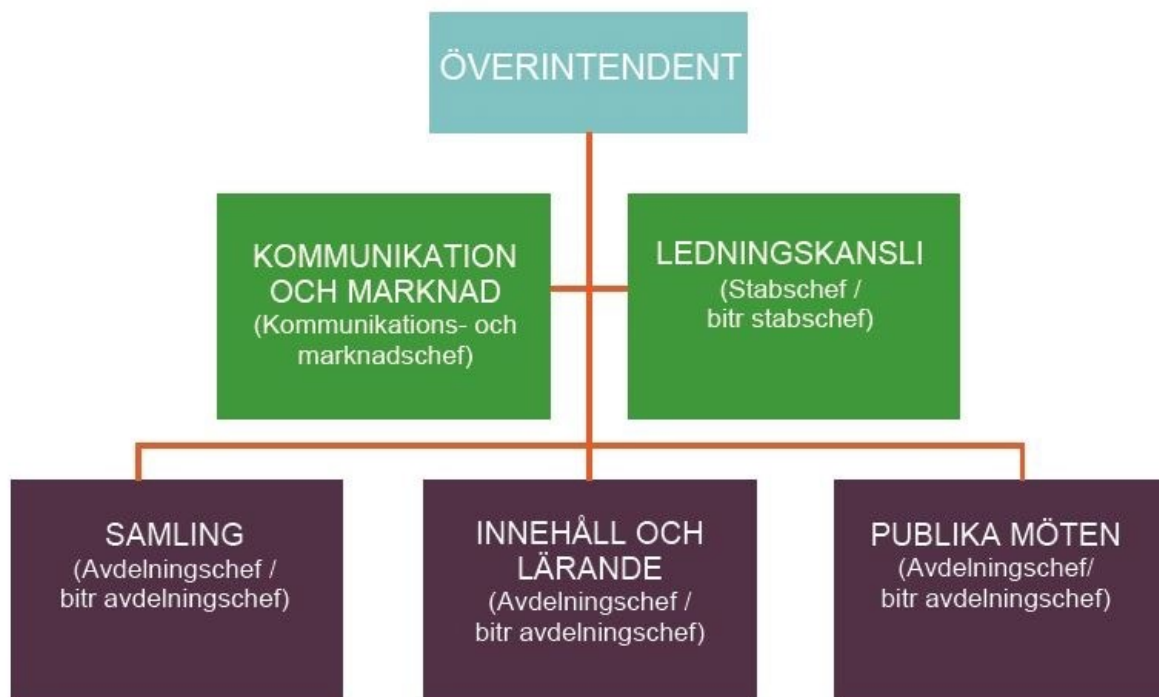
Myndigheten bedömer att Världskulturmuseernas hållbarhetsarbete fungerar väl, vilket också avspeglas i den årliga revisionen av myndighetens miljöledningssystem. Utöver ovan beskrivna aktiviteter har Världskulturmuseerna under året reviderat hållbarhetspolicyn samt påbörjat arbetet med att förfina de långsiktiga hållbarhetsmålen.

3.8 Organisation och kompetensförsörjning

3.8.1 Organisation och kompetensförsörjning 2024

3.8.1.1 Organisation

Organisationens struktur är i grunden en matrisorganisation som har anpassats efter myndighetens geografiska spridning på två verksamhetsorter. Myndighetens kärnverksamhet organiseras i tre avdelningar: Samling, Innehåll och lärande och Publika möten. Enheterna Kommunikation och marknad samt Ledningskansli är stödfunktioner. Samtliga avdelningar och enheter har besökare och användare i fokus samt har hela myndigheten som sitt arbetsfält, med medarbetare placerade på båda orterna. Huvuddelen av Ledningskansliet är förlagt till Göteborg.

I myndigheten finns ett antal tvärande råd, såsom utställningsråd, repatrieringsråd, forsknings- och utvecklingsråd, hållbarhetsråd och ett råd för etiska frågor. Syftet med råden är att skapa utveckling, delaktighet och transparens samt att bereda frågor inför beslut.

Under året har myndigheten haft tre verksamhetsdagar för samtliga medarbetare.

3.8.1.2 Medarbetare

Myndigheten har under året haft 189 anställda: 140 med tillsvidareanställning, 8 med visstidsanställning och 41 med visstidsanställning på timbasis. Av dessa är 123 kvinnor och 66 män, vilket motsvarar 65 procent kvinnor och 35 procent män (68/32). Under året rekryterades sammanlagt 17 personer, 10 kvinnor och 7 män. Antalet tillsvidareanställda har ökat med 5 sedan 2023, från 135 till 140 personer, en ökning med 3,7 procent. Antalet årsarbetskrafter under året har varit 134. För 2023 var denna siffra 129, och för 2022 var antalet 127.

3.8.1.3 Kompetensförsörjning

Åtterrporteringskrav: Myndigheten ska, enligt *Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag*, redovisa de åtgärder som har vidtagits i syfte att säkerställa att kompetens finns för att fullgöra myndighetens uppgifter. I redovisningen ska det ingå en bedömning av hur de vidtagna åtgärderna sammantaget har bidragit till fullgörandet av dessa uppgifter. *Förordning (2008:747)*

Åtgärder som vidtagits i syfte att säkerställa att kompetens finns för att fullgöra de uppgifter som framgår av myndighetens instruktion, regleringsbrev eller annat beslut samt en bedömning av hur de vidtagna åtgärderna bidragit till fullgörandet av dessa uppgifter (återrporteringskrav)

Myndigheten analyserar årligen kompetensförsörjningen. I 2024 års analys identifierades ett behov av att stärka kunskaperna om projektarbete och om myndighetens projektmodell. Omkring 50 medarbetare som vanligen leder eller ingår i projekt har därför deltagit i utbildningen *Bättre tillsammans - att arbeta i projekt*, med syfte att stärka samverkan i projekt och öka förståelsen för och kunskapen om projektarbete.

Under året har myndigheten fortsatt sitt deltagande i det *Digitala Museilyftet*, ett treårigt kompetensutvecklingsprojekt som drivs av Riksantikvarieämbetet och medfinansieras av Europeiska Socialfonden (ESF) för kompetensutveckling i region Stockholm. Syftet är att öka museipersonalens digitala kompetens och samtidigt säkerställa en mer hållbar kompetensförsörjning som stöttar museernas digitala omställning. Under året har grundutbildningen för samtliga anställda rullats ut, vilket kommer att fortsätta under 2025.

Medarbetarnas kunskaper om den statliga värdegrunden har stärkts genom att samtliga anställda har genomfört Statskontorets utbildning *Din roll i staten - gemensamma spelregler*, vilken har följts upp med dilemmaövningar. I syfte att stärka förmågan att dra lärdomar av tidigare erfarenheter har ett antal medarbetare fått en genomgång av modellen *After Action Review* för att understödja bra och givande samtal efter olika insatser. IT och HR har stärkt kompetensen inom AI-området då det ses vara en avgörande och viktig fråga för myndigheten.

Efter ett uppehåll sedan pandemin har myndigheten återigen rekryterat kompetens för konferensverksamheten i Stockholm. Vidare har det till det av Riksbankens jubileumsfonds finansierade projektet *Att väcka föremålen till liv* rekryterats en projektledare.

3.8.1.4 Informationssäkerhet

Arbetet med informationssäkerhet inom myndigheten har tagit sin utgångspunkt i de delar som Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps verktyg *Infosäkkollen* innehåller. Myndighetens informationssäkerhetspolicy har uppdaterats. För att förbättra det systematiska informationssäkerhetsarbetet har myndigheten tillsatt en särskild grupp som regelbundet ser över informationssäkerhetsfrågorna. Arbetsgruppen har tagit fram temporära riktlinjer för användande av AI, och nya riktlinjer för AI kommer att fastställas under 2025 efter DIGG⁸:s och IMY⁹:s rapport.

En modell för säkerhetsklassning av information har tagits fram, liksom processbeskrivningar och hanteringsanvisningar för handlingar inom myndighetens kärnverksamheter.

⁸ Myndigheten för digital förvaltning.

⁹ Integritetsskyddsmyndigheten.

3.8.2 Volymer

Följande uppgifter är hämtade ur personalsystemet Primula.

4.8.2 Personalstatistik Volymer						
	2024		2023		2022	
	Antal	Fördelning procent	Antal	Fördelning procent	Antal	Fördelning procent
Könsfördelning *)						
Kvinnor	123	65	125	68	130	67
Män	66	35	60	32	63	33
Summa	189	100	185	100	193	100
Anställningsform *)						
Tillsvidare	140	74	135	73	136	70
Visstid	8	4	11	6	15	8
Timavlönade	41	22	39	21	42	22
Summa	189	100	185	100	193	100
Rekryteringar						
Kvinnor	10	59	9	60	23	72
Män	7	41	6	40	9	28
Summa	17	100	15	100	32	100
Avgångar						
Kvinnor	10	67	11	61	9	64
Män	5	33	7	39	5	36
Summa	15	100	18	100	14	100

*) Avser bemanningsläget per 31/12 respektive år.

3.8.3 Resultatbedömning

Myndigheten bedömer kvaliteten avseende organisation och kompetensförsörjning i stort som god. Till anställningar inom kärnverksamheten har kompetensförsörjningen fungerat mycket väl med ett stort urval av kandidater som sökt vakanta tjänster vid myndigheten. Myndighetens löpande arbete med kompetensutveckling har i sin helhet också fallit ut enligt plan.

3.9 Lokaler

Återrapporteringskrav: Statens museer för världskultur ska, enligt regleringsbrevet, specificera myndighetens totala lokalkostnader enligt följande:

- hyra
- el och uppvärmning
- reparationer och underhåll
- övriga driftskostnader

Kostnaderna ska fördelas per hyresvärd.

Lokalkostnader (tkr)	2024	2023	2022
Lokalhyra	79 619	75 462	68 469
varav:			
- Statens fastighetsverk	74 691	70 568	63 965
- Castellum AB*	3 750	3 750	3 413
- Riksantikvarieämbetet	1 178	1 143	1 091
El och fjärrvärme	3 043	2 827	2 367
Reparationer och underhåll	6	19	138
Övriga driftskostnader	3 601	3 556	3 693
Summa (tkr)	86 269	81 864	74 667

3.10 Medverkans- och utställningsersättning

Återrapporteringskrav: Myndigheten ska, i enlighet med regleringsbrevet, särskilt redovisa utbetalda ersättningar till upphovspersoner som har gjorts i enlighet med avtalet om upphovspersoners rätt till medverkans- och utställningsersättning (MU-avtalet).

Utbetalda ersättningar till konstnärer under året (återrapporteringskrav)

Myndigheten har under året utbetalat 126 907 kr i enlighet med MU-avtalet.

3.11 Avgifts- och bidragsfinansierad verksamhet

Avgiftsfinansierad verksamhet 2024

Världskulturmuseernas avgiftsintäkter genereras av entréintäkter, butiksförsäljning, visningar och övriga intäkter. Butiksförsäljning är den verksamhet som bedrivs och redovisas med full kostnadstäckning. Utbudet i butikerna är anpassat till de olika museernas profiler och är en viktig del av verksamheten. Verksamheten visar ett mindre underskott från 2023. Underskottet väntas hämtats in 2025 genom anpassning av pris- och kostnadsnivå.

Utfallet från intäkter av entréer och visningar var 14 350 tkr vilket är en ökning mot 2023 års utfall.

Övriga avgiftsintäkter ökade i förhållande till regleringsbrev men dessa är i vissa delar inte helt återhämtade till nivån före pandemin.

Avgifts- finansierad verksamhet	Över/ underskott t.o.m. 2022	Över/ underskott 2023	Budget i regleringsbrev		Intäkter 2024	Kostnader 2024	Över/ under- skott 2024	Ack. över/ under- skott utg 2024
			Intäkter	Kostnader				
Verksamhet med full kostnadstäckning								
Försäljning av varor	137	-276	5 000	5 000	5 242	5 189	53	-86
Undersökn, utredn. andra tjänster								
Summa	137	-276	5 000	5 000	5 242	5 189	53	-86
Övrig avgiftsbelagd verksamhet								
Entréer och visningar			14 500		14 350			
Övrigt			8 500		9 177			
Summa			23 000		23 527			

Bidragsinkomster 2024

Världskulturmuseernas bidragsinkomster uppgår under 2024 till 4 144 tkr, vilket är 2 181 tkr högre än föregående år. Viktigt att poängtera är att projekt ofta löper under flera år och medel därför periodiseras mellan de år aktiviteterna pågår. Bidragsinkomsten 2024 är lägre än 2023, vilket förklaras av att fler bidragsfinansierade projekt påbörjats under året.

Bidragsinkomster	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2022
Erhållna bidrag - inomstatliga			
Arbetsförmedlingen	*	208	634
Svenska Institutet	50	100	450
FOU bidrag	0	0	1 086
Övriga myndigheter	800	201	150
Summa	850	509	2 320
Erhållna bidrag från fonder, stiftelser, m. fl.			
Anna Lindh Stiftelsen	0	650	620
Riksbankens Jubileumsfond	1 900	150	0
Övriga fonder, stiftelser etc	1 241	50	16
Bidrag från enskilda	0	0	0
Summa	3 141	850	636
Erhållna bidrag från EU-institutioner och övriga länder			
EU-projekt	175	0	751
Bidrag från övriga länder	0	626	0
Summa	175	626	751
Erhållna bidrag erhållits från myndighet till bidrag			
Summa	175	0	0
Totala bidragsinkomster	4 144	1 985	3 707

* Olika former av arbetsmarknadsstöd betalas ut via Skatteverket och Försäkringskassan.

4 Finansiell redovisning

4.1 Ekonomiskt resultat och ställning

Det ekonomiska utfallet för 2024 visar att 209 287 tkr av anslaget har förbrukats. Myndigheten har förbrukat tilldelade anslagsmedel och nyttjar 3 976 tkr av anslagskrediten.

Verksamhetens totala intäkter har ökat med 3 procent i jämförelse med 2023. Avgiftsintäkterna är, i stort sett, på samma nivå som under 2023.

Bidragsintäkterna har minskat med 1 347 tkr (25 procent) jämfört med 2023. Projektperioden för många bidrag som tidigare tilldelats är under avslut. Nya bidrag som har beviljats för projekt löper över flera år och effekten är därför kommande år.

Verksamhetens totala kostnader 2024 har ökat med 3 procent jämfört med 2023. Ökningen av personalkostnader med 7 822 tkr (+8,2 procent) förklaras av ett högre löneläge samt en fortsatt återhämtning från 2024 med ett arbete för att säkerställa ett bra utbud och resultat. Kostnader för lokaler har ökat med 4 405 tkr (+5,4 procent), där ökningen av hyror står för 10,2 procent. Övriga driftskostnader har minskat med 4 715 tkr (-11,1 procent) som en direkt effekt av återhållsamhet för att hantera myndighetens svåra ekonomiska förutsättningar. De finansiella kostnaderna har successivt ökat under året med 415 tkr som en följd av ökade räntekostnader.

4.2 Resultaträkning

RESULTATRÄKNING (tkr)	not	2024	2023
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	209 287	200 545
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	28 769	28 983
Intäkter av bidrag	3	3 948	5 295
Finansiella intäkter	4	8	82
Summa		242 012	234 905
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5	-102 887	-95 065
Kostnader för lokaler	6	-86 269	-81 864
Övriga driftkostnader	7	-37 652	-42 368
Finansiella kostnader	8	-2 012	-1 597
Avskrivningar och nedskrivningar	10–12	-13 578	-14 395
Summa		-242 397	-235 289
Verksamhetsutfall		-386	-384
Transfereringar			
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		0	0
Lämnade bidrag		0	0
Saldo		0	0
Årets kapitalförändring	9	-386	-384

4.3 Balansräkning

TILLGÅNGAR (tkr)	Not	2024-12-31	2023-12-31
Immateriella anläggningstillgångar			
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	10	1 191	1 037
Summa		1 191	1 037
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	11	9 632	8 205
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	12	48 800	48 009
Pågående nyanläggningar		0	0
Summa		58 432	56 214
Varulager m.m.			
Varulager och förråd	13	2 629	2 339
Summa		2 629	2 339
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	14	1 043	1 124
Fordringar hos andra myndigheter	15	2 514	3 357
Övriga kortfristiga fordringar	16	115	332
Summa		3 672	4 813
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	17	24 032	25 105
Övriga upplupna intäkter	18	2 039	2 000
Summa		26 071	27 105
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	19	4 171	3 807
Summa		4 171	3 807
Kassa och bank	20		
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		0	0
Kassa och bank		15	15
Summa		15	15
Summa tillgångar		96 181	95 331

KAPITAL OCH SKULDER (tkr)	Not	2024-12-31	2023-12-31
Myndighetskapital	21		
Statskapital	22	41	41
Donationskapital	23	11 489	11 449
Balanserad kapitalförändring	24	4 344	4 729
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	9	-386	-384
Summa		15 488	15 834
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	25	64	46
Övriga avsättningar	26	565	788
Summa		629	834
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	27	48 143	45 485
Räntekontokredit i Riksgäldskontoret	28	10 689	10 189
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	29	3 996	5 904
Leverantörsskulder	30	7 343	7 833
Övriga kortfristiga skulder	31	1 502	1 319
Summa		71 673	70 730
Periodavgränsnings- poster			
Upplupna kostnader	32	7 096	6 891
Oförbrukade bidrag	33	531	311
Övriga förutbetalda intäkter	34	764	731
Summa		8 391	7 933
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		96 181	95 331

4.4 Anslagsredovisning

Anslag, tkr	Ingående överförings-belopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överförings-belopp
UO 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid					
8:1 ap.4 Statens museer för världskultur	-3 624	208 923	205 299	209 275	-3 976
Summa	-3 624	208 923	205 299	209 274	-3 976
Finansiella villkor för anslag - UO 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid					
Anslag	Anslags-kredit	Anslagsbehållning som disponeras	Indrag av anslags-belopp		
		2024			
8:1 Centrala museer: Myndigheter					
ap.4	6 261	3 %	0		

Anslagssparandet provas efter eventuell omfördelning av anslagssparande. Tabellen inkluderar anslagssparande och anslagskredit som i förekommande fall disponeras enligt 7 och 8 §§ anslagsförordningen (2011:223).

Anslaget är räntebärande.

Övriga villkor

Låneram (enl. 7 kap. 1 § budgetlagen)	59 000
Räntekontokredit (enl. 7 kap. 4 § budgetlagen)	19 320

Andra finansiella villkor

Av anslagssparanden får 650 tkr användas för Statens museer för världskulturs arbete med den svenska fokuspunkten för svenska medlemskapet i Anna Lindh Foundation i enighet med OECD:s biståndskommitté DAC:s riktlinjer för vad som kan klassificeras som bistånd. Myndigheten redovisar 850 tkr mot anslagssparanden.

4.5 Tilläggsupplysningar och noter

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Myndighetens bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt Ekonomistyrningsverket (ESV):s föreskrifter och allmänna råd. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd.

I enlighet med ESV:s föreskrifter till 10 § FBF (Förordning om myndigheters bokföring) tillämpar myndigheten brytdagen den 3 januari. Som periodavgränsningspost ska belopp överstigande 50 tkr bokföras (motsvarande regler gällde för 2023).

Kostnadsmässig anslagsavräkning tillämpas.

Semesterdagar som intjänats före år 2009 avräknas anslaget först vid uttaget enligt undantagsbestämmelsen och beräknas utifrån årets lönenivå. Ingående skuld 183 tkr har därför ökat med 13 tkr till 196 tkr.

Full kostnadstäckning

Försäljning av varor i museernas butiker har krav på full kostnadstäckning, vilket innebär att verksamheten är helt skild från anslaget och bär samtliga direkta och indirekta kostnader. Resultatet redovisas separat i tabell under avgiftsredovisningen.

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk med ett anskaffningsvärde på minst 20 tkr och en beräknad nyttjandeperiod på över tre år definieras som anläggningstillgångar liksom förbättringsutgifter på annans fastigheter. Undantag görs för datorer vilka aktiveras även om anskaffningsvärdet understiger gränsvärdet. Avskrivning under anskaffningsåret sker från den månad tillgången tas i bruk.

Tillämpade avskrivningstider baseras på bedömd nyttjandeperiod, men generellt gäller:

3 - 5 år	Datorer och kringutrustning
3 - 10 år	Immateriella anläggningstillgångar
3 - 15 år	Maskiner och tekniska anläggningar, basutställningar, förbättringsutgifter
15 år	Lagerhyllor
Ingen avskrivning	Kulturtillgångar

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till de belopp varmed de beräknas bli betalda. Övriga omsättningstillgångar har tagits upp till anskaffningsvärdet enligt lägsta värdets princip.

Skulder

Skulder har tagits upp till de belopp varmed de beräknas betalas.

Avsättningar

Avsättningar har gjorts för lokala utvecklingsmedel enligt avtal.

Ersättningar och andra förmåner

Ledande befattningshavare			
Lön	2024	2023	2022
Överintendent			
Ann Follin	1 066*	1 362	1 343
Vikarierande överintendent			
Karl Magnusson	949**	-	-

*Lön för Ann Follin redovisas för perioden januari – september, då uppdraget som överintendent upphör. (1 066)

**Lön för Karl Magnusson redovisas för perioden januari – december, men ersättning som vikarierande överintendent är utbetald för oktober – december med tillägget enligt regeringsbeslutet. (949)

Anmälan om styrelseuppdrag till Årsredovisningen 2024

SMVK ska, enligt 7 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, i årsredovisningen uppge uppdrag som ledande befattningshavare vid myndigheten som utsetts av regeringen har i andra statliga myndigheter samt uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag.

Styrelseuppdrag i annan statlig myndighet

Ann Follin har inte innehaft något styrelseuppdrag i annan statlig myndighet 2024

Karl Magnusson har inte innehaft något styrelseuppdrag i annan statlig myndighet 2024

Styrelseledamot i aktiebolag

Ann Follin har inte innehaft något styrelseuppdrag i aktiebolag 2024

Karl Magnusson har inte innehaft något styrelseuppdrag i aktiebolag 2024

Övriga förtroendeuppdrag

Ann Follin har innehaft följande övriga förtroendeuppdrag 2024:

Personlig ersättare i styrelsen för Trygghetsstiftelsen

Ledamot i styrgruppen för Digitala Museilyftet

Ledamot i The Board of Trustees of the Deutsches Museum

Karl Magnusson har innehaft följande övriga förtroendeuppdrag 2024:

Ledamot i styrgruppen för Digitala Museilyftet

Anställdas sjukfrånvaro

I tabellen redovisas anställdas sjukfrånvaro i förhållande till den sammanlagda ordinarie arbetstiden. Vidare redovisas andel av totala sjukfrånvaron under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer.

I tabellen redovisas också sjukfrånvaro fördelat på kön och ålder, i förhållande till respektive grupps sammanlagda ordinarie arbetstid. Sjukfrånvaron redovisas i procent.

Sjukfrånvaro	2024	2023	2022
Totalt	3,4	5,55	6,05
Andel 60 dagar eller mer	36,75	61,17	56,61
Kvinnor	4,56	6,73	6,27
Män	1,49	3,64	5,7
Anställda - 29 år	-	-	4,86
Anställda 30 år - 49 år	3,86	6,64	6,13
Anställda 50 år -	2,88	4,32	5,99

Not 1	Intäkter av anslag	2024	2023
	Intäkter av anslag	209 287	200 545
	Summa	209 287	200 545
	Summa "Intäkter av anslag" i resultaträkningen (209 287 tkr) skiljer sig från summa "Utgifter" (209 275 tkr) i anslagsredovisningen UO 178:1ap 4. Orsaken är förändringen av semesterlöneskulden om 13 tkr som intjänats före år 2009.		
Not 2	Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2024	2023
	Försäljning av varor enligt §3	5 242	5 084*
	Entréer och visningar enligt §3	14 350	12 448*
	Övriga intäkter enligt §4	9 177	11 451*
	Summa	28 769	28 983
	*Noten för 2023 ändrad enligt myndighetens bemyndigande.		
Not 3	Intäkter av bidrag	2024	2023
	Statliga bidrag	1 017	2 350
	Mellanstatliga bidrag	128	1 088
	Utomstatliga bidrag	2 803	1 857
	Summa	3 948	5 295
Not 4	Finansiella intäkter	2024	2023
	Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	0	73
	Ränta övrigt	8	9
	Summa	8	82
Not 5	Kostnader för personal	2024	2023
	Lönekostnader (exkl arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	66 776	61 991
	- Varav arvoden till ej anställd personal	275	434
	Övriga kostnader för personal	36 111	33 074
	Summa	102 887	95 065
Not 6	Kostnader för lokaler	2024	2023
	Lokalhyra	79 619	75 462
	El och fjärrvärme	3 043	2 827
	Reparationer och underhåll	6	19
	Övriga kostnader	3 601	3 556
	Summa	86 269	81 864

Not 7	Övriga driftkostnader	2024	2023
	Bevakning, reparationer och underhåll	5 993	6 202
	Resor, information m.m.	6 707	7 577
	Köp av varor	8 681	7 929
	Köp av tjänster	16 365	21 338
	Reaförlust vid utrangering	196	13
	Förändring av varulager	-290	-691
	Summa	37 652	42 368
Not 8	Finansiella kostnader	2024	2023
	Ränta på lån i Riksgäldskontoret	2 004	1 589
	Övriga finansiella kostnader	8	8
	Summa	2 012	1 597
Not 9	Årets kapitalförändring	2024	2023
	Avgiftsfinansierad verksamhet, förändring	53	-276
	Bidragsfinansierad verksamhet, förändring	-439	-108
	Summa	-386	-384
Not 10	Immateriella anläggningstillgångar	2024-12-31	2023-12-31
	Ingående anskaffningsvärde	3 973	4 105
	Årets anskaffningar	524	1 085
	Minskning ack anskaffning pga utrangering/försäljning	-96	-1 217
	Summa anskaffningsvärde	4 401	3 973
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-2936	-3 894
	Årets avskrivningar	-370	-259
	Minskning ack avskrivning pga utrangering/försäljning	96	1 217
	Summa ackumulerade avskrivningar	-3 210	-2 936
	Utgående bokfört värde	1 191	1 037

Not 11	Förbättringsutgifter på annans fastighet	2024-12-31	2023-12-31
	Ingående anskaffningsvärde	28 814	26 653
	Årets anskaffningar	3 174	2 161
	Minskning ack anskaffning pga försäljning/utrangering	-737	0
	Summa anskaffningsvärde	31 251	28 814
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-20 609	-19 015
	Årets avskrivningar	-1 675	-1 594
	Minskning ack avskrivning pga försäljning/utrangering	665	0
	Utgående ackumulerade avskrivningar	-21 619	-20 609
	Utgående bokfört värde	9 632	8 205
Not 12	Maskiner, inventarier, installationer m.m.	2024-12-31	2023-12-31
	Ingående anskaffningsvärde	172 486	161 282
	Årets anskaffningar	12 447	11 602
	Minskning ack anskaffning pga försäljning/utrangering	-7 809	-398
	Summa anskaffningsvärde	177 124	172 486
	Ingående ackumulerade avskrivningar/nedskrivningar	-124 477	-112 320
	Årets avskrivningar	-11 533	-12 542
	Minskning ack avskrivning pga försäljning/utrangering	7 686	385
	Summa ackumulerade avskrivningar	-128 324	-124 477
	Utgående bokfört värde	48 800	48 009
Not 13	Varulager och förråd	2024-12-31	2023-12-31
	Ingående lagervärde avseende butikerna	2 339	1 648
	Årets förändring	290	691
	Utgående lagervärde	2 629	2 339
	Varulagret har ökat med 290 tkr och värderas till 2 629 tkr efter en fortsatt utökning av profilsortimentet. Bedömning av inkurans har gjorts.		
Not 14	Kundfordringar	2024-12-31	2023-12-31
	Kundfordringar	1 063	1 144
	Befarade kundförluster	-20	-20
	Summa	1 043	1 124

Not 15	Fordringar hos andra myndigheter	2024-12-31	2023-12-31
	Kundfordringar hos andra myndigheter	245	1 049
	Fordran ingående mervärdesskatt	2 269	2 308
	Summa	2 514	3 357
Not 16	Övriga kortfristiga fordringar	2024-12-31	2023-12-31
	Övriga kortfristiga fordringar	115	332
	Summa	115	332
Not 17	Förutbetalda kostnader	2024-12-31	2023-12-31
	Förutbetalda hyreskostnader	14 863	19 904
	Övriga förutbetalda kostnader	9 169	5 201
	Summa	24 032	25 105
Not 18	Övriga upplupna intäkter	2024-12-31	2023-12-31
	Upplupna intäkter	2 039	2 000
	Summa	2 039	2 000
Not 19	Avräkning med statsverket	2024-12-31	2023-12-31
	Anslag i räntebärande flöde		
	Ingående balans	3 625	-264
	Redovisat mot anslag	209 275	200 564
	Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-208 923	-196 675
	Fordran/skuld avseende anslag i räntebärande flöde	3 976	3 625
	Fordran avseende semesterlöneskuld som inte redovisats mot anslag		
	Ingående balans	183	202
	Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	13	-19
	Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	196	183
	Summa Avräkning med statsverket	4 171	3 807

Not 20	Kassa och bank	2024-12-31	2023-12-31
	Behållning på räntekonto	0	0
	Dags- och växelkassor	15	15
	Summa	15	15

Behållningen på räntekontot förklaras av ökad kostnadsnivå under året. Beviljad räntekontokredit är enligt regleringsbrevet 19 320 tkr.

Not 21 Förändring av myndighetskapitalet

	Stats kapital	Donationskapital	Balanserad kapitalförändring. Avgiftsbelagd verksamhet	Balanserad kapitalförändring. Bidragsfinansierad verksamhet	Kapitalförändring enligt resultaträkningen	Summa
A. Ingående balans 20240101	41	11 449	1 799	2 930	-384	15 834
Föregående års kapitalförändring	0	0	-276	-108	384	0
Ny donation till kulturtillgångar	0	40	0	0	0	40
Årets kapitalförändring	0	0	0	0	-386	-386
B. Summa årets förändring	0	40	-276	-108	-2	-346
C. Utgående balans 20241231	41	11 489	1 523	2 821	-386	15 488

Not 22	Statskapital	2024-12-31	2023-12-31
	Konst från statens konstråd	41	41
	Utgående balans	41	41

Not 23	Donationskapital	2024-12-31	2023-12-31
	Bidragsfinansierade kulturtillgångar	11 489	11 449
	Summa	11 489	11 449
	Kulturtillgångar värderade till 40 tkr donerades under året.		

Not 24	Balanserad kapitalförändring	2024-12-31	2023-12-31
	Avgiftsfinansierad verksamhet, överskott	1 523	1 799
	Bidragsfinansierad verksamhet, överskott	2 821	2 930
	Summa	4 344	4 729

Not 25	Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	2024-12-31	2023-12-31
	Ingående avsättning	46	84
	+ Årets pensionskostnad	0	0
	- Årets pensionsutbetalningar	18	-38
	Utgående avsättning	64	46
Not 26	Övriga avsättningar	2024-12-31	2023-12-31
	Ingående balans	788	973
	Årets förändring	-223	-185
	Utgående balans	565	788
Not 27	Lån i Riksgäldskontoret	2024-12-31	2023-12-31
	Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar		
	Ingående balans	-45 485	-45 545
	Under året nyupptagna lån	-16 495	-14 342
	Årets amorteringar	13 837	14 402
	Utgående balans	-48 143	-45 485
	Beviljad låneram enligt regleringsbrev	59 000	59 000
Not 28	Räntekontokredit i Riksgäldskontoret	2024-12-31	2023-12-31
	Räntekontokredit i Riksgäldskontoret	10 689	10 189
	Summa	10 689	10 189
Not 29	Kortfristiga skulder till andra myndigheter	2024-12-31	2023-12-31
	Leverantörsskulder andra myndigheter	1 269	3 748
	Arbetsgivaravgifter	1 879	1 633
	Utgående mervärdesskatt	848	523
	Summa	3 996	5 904
Not 30	Leverantörsskulder	2024-12-31	2023-12-31
	Leverantörsskulder	7 343	7 833
	Summa	7 343	7 833

Not 31	Övriga kortfristiga skulder	2024-12-31	2023-12-31
	Personalens källskatt	1 447	1 255
	Övriga skulder	55	64
	Summa	1 502	1 319
Not 32	Upplupna kostnader	2024-12-31	2023-12-31
	Upplupna semesterlöner och löner	4 580	4 607
	Övriga upplupna löner inklusive sociala avgifter	2 255	2 284
	Övriga upplupna kostnader	261	0
	Summa	7 096	6 891
Not 33	Oförbrukade bidrag	2024-12-31	2023-12-31
	Bidrag som erhållits från annan statlig myndighet	6	173
	varav som förväntas tas i anspråk:		
	inom tre månader	0	0
	mer än tre månader till ett år	6	173
	Oförbrukade sponsringsinkomster	0	0
	Bidrag som erhållits från icke-statliga organisationer eller privatpersoner	525	138
	Summa	531	311
Not 34	Övriga förutbetalda intäkter	2024-12-31	2023-12-31
	Förutbetalda intäkter	764	731
	Summa	764	731

4.6 Väsentliga uppgifter

(tkr)	2024	2023	2022	2021	2020
Låneram Riksgälds- kontoret					
Beviljad	59 000	59 000	59 000	59 000*	54 000*
Utnyttjad	48 143	45 485	45 545	44 547	48 335
Kontokrediter Riksgälds- kontoret					
Beviljad	19 320	19 320	19 320	19 320	18 420
Maximalt utnyttjad	19 077	11 829	0	5 765	11 802
Räntekonto Riksgälds- kontoret					
Ränteintäkter	0	73	135	0	2
Räntekostnader	2 004	1 589	317	0	0
Avgiftsintäkter					
Avgiftsintäkter som disponeras					
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	23 000	23 000	12 200**	7 680	12 600
Avgiftsintäkter	28 769	28 983	15 806	14 393	7 279
Anslagskredit					
Beviljad	6 261	5 900	6 086	5 914	5 880
Utnyttjad	3 976	3 624	0	0	450
Anslag					
Ramanslag					
Anslagssparande	0	0	264	4 823	0
varav intecknat	-3 976	-3 624	0	0	-450
Bemyndiganden (ej tillämpligt)					

Personal

Antalet årsarbetskrafter (st)	134	129	127	120	129
-------------------------------------	-----	-----	-----	-----	-----

Medelantalet anställda (st)	149	150	144	139	152
--------------------------------	-----	-----	-----	-----	-----

Driftskostnad per årsarbetskraft	1 692	1 700	1 693	1 677	1 501
---	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

**Kapital-
förändring**

Årets kapitalförändring	-386	-384	-19	3	-197
----------------------------	------	------	-----	---	------

Balanserad kapitalförändring	4 344	4 729	4 748	4 744	4 339
---------------------------------	-------	-------	-------	-------	-------

*) Låneram 2020 justerades med ändringsbeslut 2020-03-12, låneram 2021 har korrigerats till tidigare beslutad nivå.

**) 2022 års belopp justerat.

5 Årsredovisningens undertecknande

Årsredovisning för Statens museer för världskultur 2024

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Göteborg den 20 februari 2025

Britta Söderqvist
Överintendent